

WYKONANIE BUDŻETÓW W JEDNOSTKACH SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO ZA ROK 2010

1. Poziom wykonania samorządowych budżetów

Jednostki samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego (JST) w roku 2010 zrealizowały łącznie dochody w wysokości 12.782,6 mln zł i wykonały wydatki w wysokości 14.027,1 mln zł. Wykonane dochody były łącznie wyższe o 814,1 mln zł, a wydatki — wyższe o 397 mln zł od wykonanych w 2009 roku. W stosunku do roku poprzedniego dolnośląskie JST uzyskały wzrost dochodów o 6,8% i wzrost wydatków o 2,9%. Dynamika wzrostu dochodów JST w regionie była wyższa, a wydatków niższa od ustalonych średnich dla kraju, które określił wzrost dochodów o 5,1% i wydatków o 5,9%.

Ustalone w budżetach dolnośląskich JST plany dochodów wykonano w 97,0%, a wydatków w 93,9%. Wykonane dochody były niższe od planowanych łącznie o 413,7 mln zł, a wydatki niższe o 730,5 mln zł. W 160 jednostkach (139 gminach, 20 powiatach, 1 mieście na prawach powiatu) plan dochodów i plan wydatków nie został w pełni zrealizowany. Stopień wykonania samorządowych budżetów za rok 2010 w regionie nie odbiega od średnich dla kraju, z których wynika wykonanie dochodów w 97,6%, a wydatków w 92,3% wielkości planowanych.

Poziom wykonania dochodów i wydatków oraz wynik realizacji budżetów dolnośląskich JST w 2010 r. według poszczególnych kategorii przedstawia tab. 1.

Analiza stopnia wykonania dochodów w jednostkach poszczególnych szczebli wykazuje, że tylko województwo samorządowe zrealizowało dochody

na poziomie wyższym niż planowany (103,2%). Na poziomie optymalnym (100%) wykonały plan dochodów miasta na prawach powiatu. W gminach i powiatach realizacja planu dochodów ukształtowała się na poziomie niższym i wyniosła: w gminach miejskich — 93,7%, w gminach miejsko-wiejskich — 94,7%, w gminach wiejskich — 96,8%, w powiatach — 94,8%. Podobna kolejność stopnia wykonania dotyczy planu wydatków. Najwyższy dotyczy wydatków województwa samorządowego (99,0%) i miast na prawach powiatu (97,2%), a najniższy wykonania planu wydatków gmin wiejskich (91,2%) i gmin miejsko-wiejskich (91,6%).

Analiza zmian poziomu dochodów i wydatków dolnośląskich JST w 7 latach od akcesji do Unii Europejskiej i obowiązywania nowej ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (lata 2004–2010) pozwala zauważyć, że przy stałym wzroście dochodów i wydatków, od roku 2008 ma miejsce realizacja wydatków wyższych niż uzyskiwane dochody, z tego w 2008 r. wyższych łącznie o 712,4 mln zł, w 2009 r. wyższych o 1.661,6 mln zł i w 2010 r. wyższych o 1.244,5 mln zł.

Łączny ujemny wynik samorządowych budżetów w regionie, w każdym z lat 2008–2010 określają budżety nadwyżkowe i budżety deficytowe, przy czym obserwowany jest stały wzrost liczby budżetów deficytowych (2007 — 70, 2008 — 113, 2009 — 166, 2010 — 171). Wyniki realizacji budżetów dolnośląskich JST wskazują zmniejszenie łącznej kwoty deficytu z 1.695,4 mln zł w 2009 r. do 1.296,4 mln zł w 2010 roku.

Tabela 1. Dochody i wydatki

Wyszczególnienie	Dochody			Wydatki			Wynik budżetu				
	plan	wykonanie	procent wykonania planu	plan	wykonanie	procent wykonania planu	per saldo [tys. zł]	deficyt		nadwyżka	
								[tys. zł]	[tys. zł]	liczba JST	[tys. zł]
JST ogółem	13 179 407	12 782 621	97,0	14 942 699	14 027 113	93,9	-1 244 492	-1 296 446	171	51 954	25
Gminy, z tego:	6 359 518	6 034 816	94,9	7 330 168	6 716 509	91,6	-681 693	-716 559	148	34 867	18
– miejskie	2 330 581	2 182 662	93,7	2 697 968	2 481 229	92,0	-298 567	-298 567	33	0	0
– wiejskie	1 720 313	1 664 862	96,8	1 984 739	1 810 932	91,2	-146 070	-159 161	67	13 091	11
– miejsko-wiejskie	2 308 624	2 187 291	94,7	2 647 461	2 424 347	91,6	-237 056	-258 831	48	21 775	7
Powiaty	2 009 035	1 905 105	94,8	2 181 650	2 008 061	92,0	-102 956	-120 044	19	17 087	7
Miasta na prawach powiatu	3 828 527	3 829 407	100,0	4 114 029	3 999 167	97,2	-169 760	-169 760	3	0	0
Województwo samorządowe	982 328	1 013 293	103,2	1 316 852	1 303 375	99,0	-290 083	-290 083	1	0	0

Wyższy (o 3,1 punktu proc.) stopień wykonania planu dochodów niż planu wydatków pozytywnie oddziaływał na zmniejszenie łącznej kwoty deficytu w stosunku do uchwalonych w budżetach na rok 2010 (planowany deficyt 1.776,8 mln zł, wykonany 1.296,4 mln zł). Za pozytywne uznać należy zamknięcie roku budżetowego deficytem niższym niż planowany — o 480,4 mln zł. Zmiany poziomu dochodów i wydatków oraz wyniku budżetu dolnośląskich JST przedstawia rys. 1.

W roku 2010 spośród 196 dolnośląskich JST:

- 186 realizowało budżet z planowanym deficytem, a ostatecznie rok budżetowy deficytem zamknęło 171 (87,2%) jednostek (148 gmin, 19 powiatów, 3 miasta na prawach powiatu, województwo samorządowe), łącznie na kwotę 1.296,4 mln zł,
- 10 realizowało budżet z planowaną nadwyżką dochodów nad wydatkami, a ostatecznie rok budżetowy nadwyżką zamknęło 25 (12,8%) jednostek (18 gmin i 7 powiatów), łącznie na kwotę 51,9 mln zł.

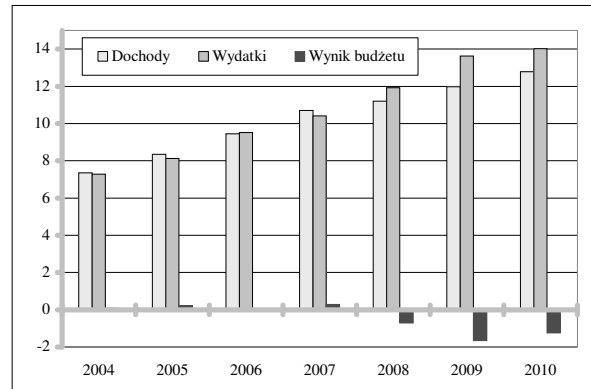
Analiza szczegółowa wskazuje, iż poprawa wyniku w stosunku do planu dotyczyła 183 budżetów, co wyraziło się deficytem niższym od planowanego (w 159 jednostkach), nadwyżką wyższą od planowanej (w 8 jednostkach) oraz nadwyżką przy planowanym deficycie (w 16 jednostkach).

Wynik gorszy od planowanego dotyczył budżetów 13 jednostek i oznaczał:

- pogłębienie deficytu w 11 jednostkach (Bierutów, Góra, Lwówek Śląski, Męcinka, Mysłakowice, Nowa Ruda m., Nowa Ruda g., Polanica-Zdrój, Ruja, Siekierczyn oraz powiat oleśnicki),
- niezyskanie pełnej kwoty planowanej nadwyżki (Wąsosz),
- wystąpienie deficytu przy planowanej nadwyżce (Sobótka).

Z danych publikowanych na stronach Ministerstwa Finansów (www.mf.gov.pl) wynika, że samorządowe budżety za rok 2010 zamknęły się deficytem w łącznej wysokości 14.969,6 mln zł (przy planowanym w wysokości 25.758,1 mln zł). Deficyt budżetu dotyczył 2490 (85,6%) jednostek, a nadwyżkę budżetową za rok 2010 uzyskało 319 (11,4%) jednostek w kraju.

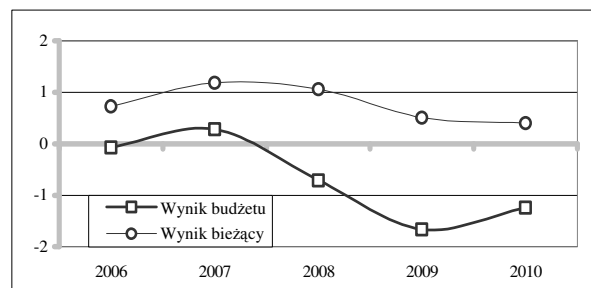
Finansowanie deficytów dolnośląskich JST za 2010 rok skutkowało przyrostem zadłużenia — łącznie o kwotę 1.085,9 mln zł (o 25,4%). Łączna kwota długu publicznego dolnośląskich JST na koniec 2010 r. wyniosła 5.362,4 mln zł, co stanowiło prawie 42% wykonanych dochodów.

Rys. 1. Zmiany poziomu dochodów i wydatków oraz wyniku budżetu dolnośląskich JST w latach 2004–2010 (w mld zł)

Z danych zbiorczych dla kraju (MF) wynika wzrost zadłużenia JST w 2010 r. o 36,7% i wzrost relacji zadłużenia do 33,8% ich dochodów.

W latach 2010–2013 nadal obowiązuje granica zadłużenia (do 60% wykonanych dochodów), określona w art. 170 ustawy o finansach publicznych z 2005 roku. Ustawa o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r., obowiązująca od 2010 r., wprowadza indywidualny wskaźnik zadłużenia (liczony średnią arytmetyczną z 3 lat relacji wyniku operacyjnego powiększonego o dochody ze sprzedaży majątku do dochodów), który będzie mieć zastosowanie poczynając od 2014 roku. Ponadto, od 2012 r. do samorządowych budżetów ma zastosowanie zasada zrównoważenia budżetu bieżącego (wydatki bieżące nie wyższe niż dochody bieżące powiększone o nadwyżki z lat ubiegłych). Nie można zatem wykluczyć, że wykonanie budżetów za rok 2010 pozostawało pod wpływem już wprowadzonych i zapowiadanych (limit poziomu deficytu) reżimów dotyczących samorządowych budżetów w kolejnych latach.

Rys. 2. Wynik budżetu i wynik bieżący dolnośląskich JST w latach 2006–2010 (w mld zł)

Wykonanie budżetów dolnośląskich JST za 2010 rok wskazuje dodatni wynik operacyjny (różnicę pomiędzy łącznymi dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) w wysokości 402,6 mln zł, którego poziom określiły:

- nadwyżka operacyjna w wysokości 516,2 mln zł — w budżetach 129 jednostek (111 gmin, 15 powiatów, 2 miast na prawach powiatu i województwa);
- deficyt operacyjny w wysokości 113,6 mln zł — w budżetach 67 jednostek (55 gmin, 11 powiatów i 1 miasta na prawach powiatu).

Wyniki analiz wskazują, że kolejny raz obniżyła się liczba dolnośląskich JST, których dotyczy zdolność uzyskania nadwyżki operacyjnej (129 jed-

nostek w 2010 r., 142 w 2009 r., 175 w 2008 r.). Oddziaływanie deficytu operacyjnego na poziom wyniku budżetów przedstawia rys. 2.

Wykonanie budżetów przez dolnośląskie JST w 2010 r. wraz ze szczegółową prezentacją wyniku budżetu i wyniku operacyjnego oraz poziom zadłużenia przedstawia zestawienie 1, dane w przeliczeniu na 1 mieszkańca — zestawienie 2, natomiast wskaźniki i relacje w budżetach poszczególnych JST — zestawienie 3 na końcu opracowania.

2. Wielkość i dynamika dochodów

W roku 2010 JST województwa dolnośląskiego uzyskały dochody w wysokości 12.782,6 mln zł, co w porównaniu z rokiem poprzednim oznacza wzrost poziomu dochodów o 814,1 mln zł (o 6,8%). Dynamika wzrostu w regionie utrzymała się na poziomie roku poprzedniego i była wyższa od średniej krajowej o 1,7 punktu proc. (średnia dla kraju — 5,1%).

Analiza zmian poziomu dochodów informuje o spadku dochodów województwa samorządowego (o 32,6%) oraz o wzroście dochodów samorządów lokalnych. W najwyższym stopniu wzrosły dochody miast na prawach powiatu — 13,9%. Dochody gmin wzrosły o 11,6% (gmin wiejskich o 13%, gmin miejsko-wiejskich o 12,5%, gmin miejskich o 9,6%), a powiatów o 12,6%. Realny wzrost do-

chodów dolnośląskich JST, przy uwzględnieniu wskaźnika inflacji na poziomie 2,6%, wyniósł 4,1%.

Poziom oraz dynamikę dochodów dolnośląskich JST w 2010 r. przedstawia tab. 2.

Łączną kwotę dochodów dolnośląskich JST określiły w 47,2% dochody 166 gmin, w 30% dochody 3 miast na prawach powiatu, w 14,9% dochody 26 powiatów i w 7,9% dochody województwa samorządowego. W porównaniu z rokiem poprzednim wzrósł udział dochodów gmin (o 2 punkty proc.), miast na prawach powiatu (o 1,9 punktu proc.) i powiatów (o 0,8 punktu proc.). Dochody dolnośląskich JST stanowiły 7,9% dochodów wszystkich JST w kraju, a udział ten od 2007 r. utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Tabela 2. Dynamika dochodów

Wyszczególnienie	Dochody			Dynamika dochodów (rok 2009 = 100)		
	ogółem	z tego:		ogółem	z tego:	
		bieżące	majątkowe		bieżących	majątkowych
	[tys. zł]			[%]		
JST ogółem	12 782 621	10 990 066	1 792 555	106,8	106,0	112,1
Gminy, z tego:	6 034 816	5 240 556	794 260	111,6	106,3	165,7
– miejskie	2 182 662	1 898 154	284 508	109,6	104,5	163,5
– wiejskie	1 664 862	1 426 588	238 274	113,0	105,7	193,8
– miejsko-wiejskie	2 187 291	1 915 814	271 478	112,5	108,7	148,9
Powiaty	1 905 105	1 746 796	158 309	112,6	110,2	148,7
Miasta na prawach powiatu	3 829 407	3 152 189	677 218	113,9	107,3	159,4
Województwo samorządowe	1 013 293	850 525	162 768	67,4	92,9	27,6

Analiza wielkości dochodów z uwzględnieniem ich podziału na bieżące i majątkowe wskazuje, że dochody bieżące dolnośląskich JST wyniosły 10.990 mln zł i stanowiły 86% dochodów ogółem, a dochody majątkowe wyniosły 1.792,6 mln zł i stanowiły 14% dochodów ogółem. Dochody bieżące były wyższe od ubiegłorocznych o 621 mln zł (o 6%), a majątkowe o 193,1 mln zł (o 12,1%). Najwyższy wzrost dochodów majątkowych uzyskały gminy wiejskie (93,8%), w następnej kolejności gminy miejskie (63,5%), miasta na prawach

powiatu (59,4%), gminy miejsko-wiejskie (48,9%) oraz powiaty (48,7%). Wskaźnik dynamiki wskazuje spadek poziomu dochodów majątkowych województwa samorządowego (o 72,4%).

Poziom i dynamika dochodów własnych, subwencji ogólnej i dotacji celowych w łącznej kwocie dochodów dolnośląskich JST w 2010 r. kształtowały się następująco:

- dochody własne w kwocie 7.101,4 mln zł były wyższe niż w 2009 r. o 494,3 mln zł (o 7,5%),

- dochody z subwencji ogólnej w kwocie 2.971,8 mln zł były wyższe niż w 2009 r. o 139 mln zł (o 4,9%),
- dochody z tytułu dotacji w kwocie 2.709,5 mln zł były wyższe niż w 2009 r. o 180,9 mln zł (o 7,2%).

Ustalono, że wzrost dochodów własnych dolnośląskich JST w 2010 r. zapewnił wzrost wpływów z podatków i opłat lokalnych o 191,7 mln zł (o 9,5%), wzrost dochodów z majątku o 133,9

mln zł (o 16,3%) oraz zwiększenie kwoty wpływów z podatku od nieruchomości o 78,6 mln zł (o 6%). Natomiast obniżeniu uległy wpływy z podatku rolnego (o 24 mln zł, czyli o 23,1%), wpływy z tytułu udziału w podatkach dochodowych stanowiących dochód budżetu państwa (o 6,3 mln zł, o 0,2%) oraz wpływy z opłaty eksploatacyjnej (o 1,7 mln zł, o 2,2%).

Poziom i dynamikę dochodów JST województwa dolnośląskiego w 2010 r. według ważniejszych źródeł przedstawia tab. 3.

Tabela 3. Dynamika dochodów według ważniejszych źródeł

Wyszczególnienie	Dochody w 2010 r.				Dynamika dochodów (rok 2009 = 100%)			
	ogółem	dochody własne	subwencja ogólna	dotacje celowe	ogółem	dochody własne	subwencja ogólna	dotacje celowe
	[tys. zł]				[%]			
JST ogółem	12 782 621	7 101 350	2 971 813	2 709 458	106,8	107,5	104,9	107,2
Gminy, z tego:	6 034 816	3 349 288	1 362 588	1 322 940	111,6	106,4	103,8	139,3
– miejskie	2 182 662	1 341 233	403 681	437 748	109,6	103,5	103,1	144,3
– wiejskie	1 664 862	822 949	433 904	408 010	113,0	108,9	103,4	137,1
– miejsko-wiejskie	2 187 291	1 185 107	525 002	477 182	112,5	108,2	104,7	136,9
Powiaty	1 905 105	546 165	803 697	555 243	112,6	111,1	105,9	126,0
Miasta na prawach powiatu	3 829 407	2 674 940	667 443	487 025	113,9	110,4	107,0	153,4
Województwo samorządowe	1 013 293	530 957	138 085	344 251	67,4	97,2	101,0	41,9

Najwyższy wzrost dochodów własnych (o 11,1%) zanotowały powiaty oraz miasta na prawach powiatu (o 10,4%). Dochody własne gmin wzrosły o 6,4%, w tym gmin wiejskich o 8,9%, miejsko-wiejskich o 8,2%, a gmin miejskich tylko o 3,5%. Poziom dochodów własnych województwa samorządowego uległ obniżeniu (o 2,8%) w porównaniu do uzyskanych w 2009 roku.

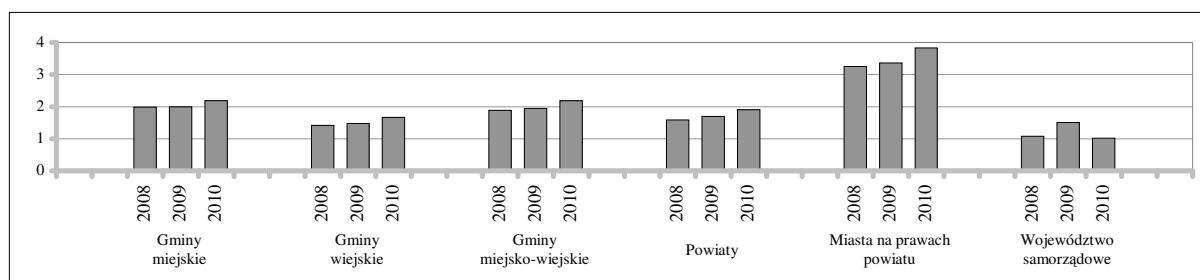
Ustalono, że wzrost dochodów z tytułu dotacji zapewniły wyższe o 99 mln zł kwoty dotacji na zadania własne i wyższe o 73,1 mln zł kwoty dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej. W budżetach samorządów lokalnych wzrost kwot dotacji wystąpił w miastach na prawach powiatu o 53,4%, w gminach o 39,4%, w powiatach o 26% i spadek kwot dotacji w budżetach województwa samorządowego o 58,1%.

Dochody dolnośląskich JST z tytułu subwencji ogólnej były w 2010 r. wyższe niż w 2009 r.

łącznie o 139 mln zł (o 4,9%), a dynamika ich wzrostu (wprawdzie niższa od ubiegłorocznej) była o 0,8 punktu proc. wyższa od średniej w kraju, która wyniosła 4,1%. Najwyższy wzrost dochodów z tytułu subwencji ogólnej dotyczył miast na prawach powiatu (7%) i powiatów (5,9%), natomiast najniższy województwa samorządowego (1%).

Prawie 80% subwencji ogólnej stanowiła część oświatowa. Analiza zmian poziomu kwot subwencji ogólnej według jej części wskazuje wzrost części oświatowej o 99,5 mln zł (o 4,5%) do kwoty 2.335,4 mln zł, wzrost części wyrównawczej o 13,7 mln zł (o 3,2%) do kwoty 443,1 mln zł, wzrost części rekompensującej do kwoty 2,9 mln zł (otrzymywana przez 4 gminy) oraz obniżenie części równoważącej i regionalnej o 5,6 mln zł (o 3,8%) do kwoty 141,4 mln zł.

Zmiany poziomu dochodów dolnośląskich JST w latach 2008–2010 prezentuje rys. 3.

Rys. 3. Dochody dolnośląskich JST w latach 2008–2010 (w mld zł)

Wpłaty dolnośląskich samorządów lokalnych do budżetu państwa na część równoważącą subwencji ogólnej w 2010 r. wyniosły łącznie 126,1 mln zł i dokonane były przez 10 gmin (50,6 mln zł), 4 powiaty (21,7 mln zł) i 2 miasta na prawach powiatu (53,8 mln zł). Kwota wpłat przewyższała

część równoważącą przekazaną dolnośląskim samorządom lokalnym z budżetu państwa w 2010 roku. Województwo samorządowe dokonało wpłat do budżetu państwa na część regionalną w wysokości 16,4 mln zł, co stanowiło 44% otrzymanej kwoty części regionalnej subwencji ogólnej (37,2 mln zł).

3. Struktura dochodów

Wzrost dochodów własnych dolnośląskich JST (o 7,5%) spowodował zwiększenie ich udziału w strukturze dochodów z 55,2% w 2009 r. do 55,6% w 2010 roku. Udział subwencji w dochodach ogółem, pomimo wzrostu kwoty subwencji (o 4,9%), obniżył się z 23,7% w 2009 r. do 23,3% w 2010 r., a udział dotacji utrzymał się na poziomie 2009 r. i wyniósł 21,2% dochodów.

Dla porównania w skali kraju dochody własne stanowiły 48,3%, subwencja ogólna 29%, dotacje 22,7% dochodów samorządowych. Analiza porównawcza struktury dochodów w regionie i w kraju wskazuje, że dolnośląskie JST cechuje wysoki udział dochodów własnych w dochodach ogółem — wyższy o 7,3 punktu proc. od średniej w kraju.

Tabela 4. Struktura dochodów i tendencje jej zmian (w %)

Wyszczególnienie	Dochody własne			Subwencja ogólna			Dotacje celowe		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
JST ogółem	61,7	55,2	55,6	23,1	23,7	23,2	15,2	21,1	21,2
Gminy, z tego:	61,0	58,2	55,5	22,6	24,3	22,6	16,4	17,6	21,9
– miejskie	68,0	65,1	61,4	18,1	19,7	18,5	13,9	15,2	20,1
– wiejskie	59,1	51,3	49,4	23,7	28,5	26,1	17,1	20,2	24,5
– miejsko-wiejskie	53,6	56,3	54,2	27,4	25,8	24,0	19,0	17,9	21,8
Powiaty	33,5	29,1	28,7	43,1	44,9	42,2	23,4	26,0	29,1
Miasta na prawach powiatu	74,6	72,0	69,9	17,8	18,5	17,4	7,6	9,4	12,7
Województwo samorządowe	67,9	36,3	52,4	12,4	9,1	13,6	19,7	54,6	34,0

Strukturę dochodów dolnośląskich JST oraz jej zmiany w latach 2008–2010 przedstawia tab. 4.

Najwyższy udział dochodów własnych (69,9%) dotyczył dochodów miast na prawach powiatu (obniżenie udziału o 2,1 punktu proc.), a najniższy (28,7%) — dochodów powiatów (obniżenie udziału o 0,4 punktu proc.). Udział dochodów własnych w dochodach województwa samorządowego wzrósł do 52,4% dochodów (o 16,1 punktu proc.). Wykonanie dochodów gmin wskazuje spadek udziału dochodów własnych w dochodach ogółem (o 2,7 punktu proc.) do 55,5% dochodów.

Analiza struktury dochodów poszczególnych jednostek pozwoliła ustalić następujące przedziały zróżnicowania udziału dochodów własnych w dochodach ogółem dla 2010 r.:

- powiaty — od 14,9% (strzebiński) do 57,3% (polkowicki),
- gminy miejskie — od 29,8% (Wojcieszów) do 84,9% (Karpacz),
- gminy wiejskie — od 22,1% (Dziadowa Kłoda) do 83,6% (Kobierzyce),
- gminy miejsko-wiejskie — od 25,2% (Lubomierz) do 86,7% (Polkowice),

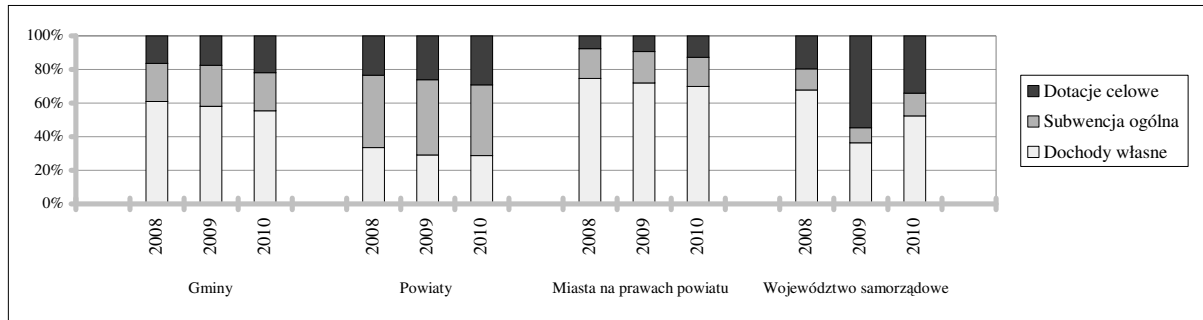
- miasta na prawach powiatu — od 50% (Jelenia Góra) do 73,8% (Wrocław).

Udział subwencji ogólnej w dochodach dolnośląskich JST, podobnie jak w latach poprzednich, był bardzo zróżnicowany i kształtował się od 13,6% w dochodach województwa samorządowego do 42,2% w dochodach powiatów. Analiza zmian struktury dochodów informuje o niewielkim spadku udziału subwencji ogólnej w dochodach powiatów, gmin i miast na prawach powiatu (odpowiednio o 2,7, o 1,7 i o 1,1 punktu proc.) i wzroście (o 4,5 punktu proc.) w dochodach województwa.

W strukturze dochodów dolnośląskich JST subwencja ogólna stanowiła 23,2% dochodów, w tym jej część oświatowa określiła 18,3% dochodów dolnośląskich JST w 2010 r., co w porównaniu z rokiem poprzednim oznacza obniżenie udziału o 0,5 punktu proc.

Analiza struktury dochodów według poszczególnych JST wskazuje, że w 2010 r. udział subwencji w dochodach:

- powiatów wyniósł 42,2% i kształtował się od 19,4% (legnicki) do 55,2% (lubański),

Rys. 4. Struktura dochodów dolnośląskich JST z podziałem na poszczególne typy w latach 2008–2010

- gmin miejskich wyniósł 18,5% i kształtował się od 3,8% (Szczawno-Zdrój) do 36,3% (Chojnów),
- gmin wiejskich wyniósł 26,1% i kształtował się od 8,1% (Lubin) do 45,4% (Dziadowa Kłoda),
- gmin miejsko-wiejskich wyniósł 24% i kształtował się od 8% (Polkowice) do 48,8% (Lubomierz),
- miast na prawach powiatu wyniósł 17,4% i kształtował się od 14,5% (Wrocław) do 32,2% (Legnica).

Analiza zmian poziomu kwoty dotacji informuje o znaczącym spadku udziału dotacji w dochodach województwa samorządowego (o ponad 20,6 punktu proc.) i niewielkim wzroście udziału dotacji w dochodach gmin (wzrost o 4,4 punktu proc.), w dochodach miast na prawach powiatu (o 3,3 punktu proc.), w dochodach powiatów (o 3,1 punktu proc.).

Dotacje celowe w 2010 r. stanowiły 34% dochodów województwa samorządowego, 29,1% do-

chodów powiatów, 21,9% dochodów gmin i 12,7% dochodów miast na prawach powiatów.

Udział dotacji w dochodach dolnośląskich JST utrzymał się na poziomie zbliżonym do roku poprzedniego i w 2010 r. wyniósł 21,2%. W strukturze dotacji dominowały kwoty przeznaczona na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej, których udział w ogólnej kwocie dotacji wyniósł 49,3% (obniżenie o 0,7 punktu proc.) i dotacje przeznaczona na finansowanie zadań własnych (43%). Dotacje na finansowanie zadań realizowanych wspólnie z innym jednostkami na podstawie umów i porozumień stanowiły 4,7%, a dotacje z funduszy celowych 2,6% otrzymanych kwot dotacji.

Strukturę dochodów dolnośląskich JST w latach 2008–2010 przedstawia rys. 4.

Najwyraźniejsza zmiana w strukturze dochodów dotyczy województwa samorządowego, w którym udział dotacji zmniejszył się o 20,6%, przy jednoczesnym wzroście dochodów własnych o 16,1% i subwencji ogólnej o 4,5%.

4. Poziom dochodów na 1 mieszkańca

Dochody dolnośląskich JST przypadające na 1 mieszkańca w 2010 r. wyniosły 4.443 zł i były o 282 zł (6,8%) wyższe niż w roku poprzednim, w tym dochody bieżące wyższe o 215 zł (o 6,0%), a majątkowe wyższe o 67 zł (o 12,1%). Analizując dochody w podziale na bieżące i majątkowe, należy zauważyć, że realizacja dochodów bieżących zapewnia względnie przewidywalny wpływ do budżetu, natomiast pozyskanie dochodów majątkowych, w tym dofinansowanie inwestycji jest obarczone wysokim ryzykiem. Strukturę dochodów na 1 mieszkańca w 2010 r. określiły dochody własne w wysokości 2.468 zł (55,6%), subwencja ogólna w wysokości 1.033 zł (23,2%) i dotacje celowe w wysokości 942 zł (21,2%). W porównaniu do 2009 r. wzrost dotyczył zarówno wpływów z dochodów własnych, jak i z subwencji i dotacji celowych.

Podobnie jak w latach poprzednich najwyższe dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca uzyskiwały miasta na prawach powiatu (4.665 zł), odnotowując jednocześnie najwyższy wzrost dochodów w stosunku do 2009 r. o 572 zł (o 14,0%). Wysoki wzrost dochodów na 1 mieszkańca dotyczył również gmin, w których dochody na mieszkańca wyniosły 2.935 zł i były wyższe od uzyskanych w 2009 r. o 302 zł (o 11,5%), w tym gmin wiejskich wyższe o 336 zł, gmin miejsko-wiejskich wyższe o 334 zł, a gmin miejskich wyższe o 250 zł. Dochody powiatów w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 927 zł i były wyższe o 103 zł (o 12,5%). Natomiast dochody województwa samorządowego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 352 zł i były niższe od uzyskanych w 2009 r. o 171 zł (o 32,6%).

Tabela 5. Dochody na 1 mieszkańca (w zł)

Wyszczególnienie	2009			2010		
	ogółem	z tego:		ogółem	z tego:	
		bieżące	majątkowe		bieżące	majątkowe
JST ogółem	4 161	3 605	556	4 443	3 820	623
Gminy, z tego:	2 632	2 399	233	2 935	2 549	386
– miejskie	2 461	2 246	215	2 711	2 358	353
– wiejskie	2 793	2 560	233	3 129	2 681	448
– miejsko-wiejskie	2 707	2 454	254	3 042	2 664	378
Powiaty	823	771	52	927	850	77
Miasta na prawach powiatu	4 093	3 576	517	4 665	3 840	825
Województwo samorządowe	523	318	205	352	296	57

Według liczby mieszkańców na dzień 30 czerwca.

Poziom dochodów na 1 mieszkańca w latach 2009 i 2010 przedstawia tab. 5.

Wyniki analiz szczegółowych pozwalają określić rozpiętość dochodów dolnośląskich JST przypadających na 1 mieszkańca w następujących przedziałach:

- gminy: od 2.041 zł do 7.586 zł, z tego:
 - gminy miejskie: od 2.111 zł (Kowary) do 6.730 zł (Karpacz),
 - gminy wiejskie: od 2.233 zł (Łagiewniki) do 5.723 zł (Kobierzyce),
 - gminy miejsko-wiejskie: od 2.041 zł (Jaworzyna Śląska) do 7.586 zł (Polkowice);
- powiaty: od 707 zł (wałbrzyski) do 1.462 zł (wołowski);
- miasta na prawach powiatu: od 3.337 zł (Legnica) do 5.010 zł (Wrocław).

Granice przedziałów dochodów na 1 mieszkańca świadczą o utrzymaniu znacznego zróżnicowania poziomu dochodów gromadzonych w budżetach wszystkich szczebli samorządu. W porównaniu do poprzedniego roku granice poziomu dochodów gmin uległy podwyższeniu (dolna o 144 zł, górna o 709 zł), co znalazło wyraz w pogłębieniu różnicy pomiędzy najwyższymi i najniższymi dochodami z 4.980 zł w 2009 r. do 5.545 zł w 2010 roku. Największe zróżnicowanie poziomu dochodów przy-

padających na 1 mieszkańca w regionie wystąpiło w gminach miejsko-wiejskich i podobnie jak w gminach miejskich w porównaniu do roku poprzedniego uległo pogłębieniu. Zmniejszyło się natomiast zróżnicowanie poziomu dochodów gmin wiejskich. Poziom dochodów przypadających na 1 mieszkańca ustalony dla gmin w regionie (2.935 zł) w 2010 r. osiągnęło 68 gmin, z tego 38 (49%) gmin wiejskich, 19 (35%) gmin miejsko-wiejskich i 11 (33%) gmin miejskich.

Dochody gromadzone w samorządowych budżetach w 2010 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca kraju wyniosły 4.267 zł i w porównaniu do roku poprzedniego wzrosły o 208 zł, z tego w budżetach miast na prawach powiatu wyniosły 4.248 zł (wzrosły o 281 zł), w budżetach gmin wyniosły 2.839 zł (wzrosły o 292 zł), w powiatach 883 zł (wzrosły o 95 zł) i województwach samorządowych — 370 zł (spadek o 143 zł). Analiza porównawcza wskazuje, że poziom dochodów dolnośląskich JST przypadających na 1 mieszkańca i ich wzrost podobnie jak w latach poprzednich jest wyższy od średnich ustalonych dla jednostek samorządowych w kraju. Jedynie poziom dochodów województwa dolnośląskiego ukształtował się nieznacznie poniżej średniej ustalonej dla województw samorządowych w kraju.

5. Finansowanie zadań dolnośląskich JST z udziałem środków unijnych

W roku 2010 Polsce przysługiwały środki pochodzące z Unii Europejskiej, przyznane w ramach aktualnie obowiązującej perspektywy finansowej na lata 2007–2013, będące instrumentem wdrażania programów Narodowej Strategii Spójności (NSS)¹.

Z danych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego² wynika, że do końca 2010 r. podpisano z beneficjentami 50 459 umów o dofinansowanie na kwotę 223,4 mld zł wydatków kwalifikowanych, w tym dofinansowanie w części UE wyniosło 154,4 mld zł,

¹ Narodowa Strategia Spójności (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia) to dokument strategiczny określający priorytety i obszary wykorzystania oraz system wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego

skiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w Polsce w ramach budżetu Wspólnoty na lata 2007–2013.

² Dane uzyskane ze strony internetowej Ministerstwa: www.funduszeuropejskie.gov.pl (4.05.2011 r.).

Tabela 6. Dochody i wydatki na realizację programów z udziałem środków UE (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Dochody						Wydatki					
	2009			2010			2009			2010		
	ogółem na programy	z tego środki UE*	z tego środki krajowe (współfinansowanie)**	ogółem na programy	z tego środki UE*	z tego środki krajowe (współfinansowanie)**	ogółem na programy	z tego środki UE*	z tego środki krajowe (współfinansowanie)**	ogółem na programy	z tego środki UE*	z tego środki krajowe (współfinansowanie)**
JST ogółem	1 062 509	1 012 723	49 786	881 136	804 347	76 789	1 427 094	983 831	443 263	1 483 275	811 172	672 104
Gminy, z tego:	107 227	99 573	7 654	418 030	407 403	10 627	218 012	129 829	88 183	734 290	447 136	287 154
– miejskie	33 506	29 518	3 988	150 607	146 095	4 511	86 761	45 397	41 365	276 923	164 204	112 719
– wiejskie	23 816	23 150	666	136 898	133 725	3 172	42 238	26 048	16 190	204 497	129 019	75 478
– miejsko-wiejskie	49 905	46 905	3 000	130 526	127 582	2 944	89 012	58 384	30 628	252 870	153 912	98 958
Powiaty	41 574	35 013	6 561	90 183	83 255	6 928	80 089	50 865	29 223	129 844	86 597	43 246
Miasta na prawach powiatu	143 566	137 523	6 043	146 355	142 731	3 624	327 603	61 184	266 418	249 446	103 166	146 279
Województwo samorządowe***	770 142	740 613	29 529	226 568	170 958	55 610	801 391	741 952	59 439	369 696	174 272	195 424
– w tym dotacja rozwojowa	713 614	692 920	20 694	732 199	673 173	59 026	660 343	640 942	19 400	57 811	11 624	46 187

* Paragrafy z końcówkami: 1, 7, 8. ** Paragrafy z końcówkami: 2, 9. *** Wraz z dotacją rozwojową (§§ 200 i 620).

co stanowi 58,1% alokacji na lata 2007–2013. Wartość wydatków beneficjentów uznanych za kwalifikowane wynikająca ze złożonych wniosków o płatność wyniosła 64,1 mld zł, w części dofinansowanie UE 46,4 mld zł.

Obowiązująca od 2010 r. ustawa o finansach publicznych³ wprowadziła nowy system przepływu środków europejskich, który wyłącza środki europejskie z tzw. krajowego budżetu państwa i tworzy budżet środków europejskich (BŚE) przeznaczony do finansowania programów operacyjnych. Środki z BŚE są przekazywane bezpośrednio do odbiorcy, czyli bez pośrednictwa instytucji podpisującej z beneficjentem umowę o dofinansowanie, a przekaz następuje w formie płatności (poprzednio była to dotacja rozwojowa) wypłacanej przez Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK). Płatnik (BGK) dokonuje płatności na podstawie zlecenia płatności wystawionego przez instytucję podpisującą z beneficjentem umowę o dofinansowanie. Zmiany dotyczą również uzupełniającego dofinansowania ze środków budżetu państwa, tzw. współfinansowania krajowego. Środki te są przekazywane beneficjentom w formie dotacji celowej przez właściwego dysponenta części budżetowej — bezpośrednio lub za pośrednictwem BGK. W związku z wprowadzoną zmianą przepływu środków, nie występuje już efekt podwójnego liczenia kwoty środków (raz na szczeblu samorządu województwa, a następnie na szczeblu samorządu gminnego lub powiatowego), ponieważ środki te nie przepływają już przez budżet województwa samorządowego. Województwo samorządowe (Instytucja Zarządzająca, Instytucja Pośrednicząca) weryfikuje wnioski o płatność i zatwierdza do wypłaty określoną kwotę dofinansowania oraz wystawia zlecenie płatności, które stanowi podstawę dokonania wypłaty dla beneficjenta.

Wykonanie przez JST województwa dolnośląskiego budżetów za rok 2010 potwierdza, że w tym

roku budżetowym miała miejsce realizacja projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego (RPO WD), komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL) oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW).

Dochody i wydatki na realizację projektów finansowanych z udziałem środków UE podlegają wyróżnieniu w budżetach poprzez dodanie odpowiedniej czwartej cyfry do określonego paragrafu dochodów lub wydatków. W roku 2010 stosowano⁴:

- symbol „7” i „8” dla oznaczenia dochodów, których źródłem są środki UE, oraz symbol „1” w ściśle określonych przypadkach,
- symbol „9” dla oznaczenia współfinansowania krajowego projektów realizowanych z udziałem środków UE i symbol „2” w przypadku współfinansowania ściśle określonych przedsięwzięć.

Z przedłożonych przez dolnośląskie JST sprawozdań budżetowych za rok 2010 wynika, że łączna kwota dochodów otrzymanych na dofinansowanie programów i projektów realizowanych z udziałem środków UE wyniosła 881,1 mln zł (w 2009 r. 1.062 mln zł), natomiast łączna kwota wydatków na realizację programów i projektów wyniosła 1.485 mln zł (w 2009 r. 1.472 mln zł).

Wielkość dochodów i wydatków dolnośląskich samorządów w związku z realizacją programów i projektów w 2010 r. przedstawia tab. 6.

⁴ W rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 1 grudnia 2010 r. w sprawie zmiany rozporządzenia w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 235, poz. 1546) zmieniono zakres stosowania czwartej cyfry paragrafu. Zmiana dotyczyła m.in. opisu końcówek „7” i „8”. Pomimo że rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2011 r., część jednostek dokonała przebiegowania środków z „8” na „7”, w związku z czym, aby prawidłowo obliczyć wielkość środków pochodzących ze środków UE dla 2010 r., należy brać pod uwagę zarówno paragrafy z końcówką „7”, jak i „8”.

³ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240).

W łącznej kwocie dofinansowania otrzymanego w 2010 r. przez dolnośląskie samorzady na realizację programów i projektów (kwota 881,1 mln zł):

- środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej wyniosły łącznie 804,3 mln zł i stanowiły 91,3% otrzymanego dofinansowania (w 2009 r. wyniosły 1.012 mln zł i stanowiły 95,1%),
- współfinansowanie krajowe wyniosło 76,8 mln zł i stanowiło 8,7% otrzymanego dofinansowania (w 2009 r. wyniosło 49,7 mln zł i stanowiło 4,7%).

Zestawienie dochodów na realizację projektów w podziale na środki UE i środki krajowe wskazuje na spadek w 2010 r. w porównaniu do roku poprzedniego poziomu dofinansowania ze środków UE (mniej o 208,4 mln zł) oraz na wzrost poziomu środków krajowych (więcej o 27,0 mln zł). Bilans tych zmian oznacza łączny spadek dofinansowania o 181,4 mln zł, co wskazuje, że środki otrzymane przez dolnośląskie JST na realizację programów i projektów w 2010 r. były niższe o 13% od otrzymanych w roku poprzednim.

Jako beneficjenci pomocy otrzymanej tytułem dofinansowania realizowanych projektów, gminy otrzymały 418,0 mln zł, województwo samorządowe — 226,7 mln zł, miasta na prawach powiatów — 146,4 mln zł, a powiaty — 90,2 mln zł.

Najwięcej środków na dofinansowanie realizacji projektów pozyskały w 2010 r.: Wrocław (114 mln zł), Jelenia Góra (20,4 mln zł), Wałbrzych (15,6 mln zł), Głogów (11,8 mln zł), Oleśnica (11,4 mln zł), a wśród powiatów — powiat wrocławski (9,7 mln zł) oraz powiat ząbkowicki (8,3 mln zł).

Środki na realizację projektów stanowiły 6,9% dochodów dolnośląskich JST w 2010 r., a ich udział w dochodach jednostek poszczególnych szczebli przedstawiał się następująco:

- województwa — 22,4% dochodów (dla porównania w 2009 r. — 51,2%),
- miast na prawach powiatu — 3,8% dochodów (2009 — 4,2%),
- powiatów — 4,7% dochodów (2009 — 2,4%),
- gmin miejskich — 6% dochodów (2009 — 1,5%),
- gmin wiejskich — 7,5% dochodów (2009 — 1,5%),
- gmin miejsko-wiejskich — 5,4% dochodów (2009 — 2,3%).

Wydatki dolnośląskich JST w 2010 r. związane z realizacją projektów i programów wyniosły łącznie 1.483 mln zł i były o 56,2 mln zł wyższe od wykonanych w roku poprzednim (w 2009 r.

wyniosły 1.427 mln zł). W łącznej kwocie wydatków na finansowanie projektów realizowanych z udziałem środków UE wydatki o charakterze majątkowym wyniosły 1.225 mln zł i stanowiły 82,6% wartości projektów zrealizowanych w 2010 r. (w 2009 r. wyniosły 1.111 mln zł, tj. 77,9%), a wydatki miękkie wyniosły 257,5 mln zł, absorbując 17,4% środków (w 2009 r. wyniosły 315,2 mln zł, co stanowiło 22,1% środków). W łącznej kwocie wydatków na realizację programów:

- wydatki w wysokości 811,2 mln zł, odpowiadające 54,7% wartości zrealizowanych projektów uzyskały dofinansowanie ze środków UE (w 2009 r. wyniosły 983,8 mln zł, tj. 68,9%),
- wydatki stanowiące współfinansowania krajowe wyniosły łącznie 672,1 mln zł, co odpowiadało 45,3% wartości zrealizowanych wydatków na projekty (w 2009 r. wyniosły 443,2 mln zł, tj. 31,1%).

Analiza wykonania wydatków na realizację projektów w podziale na środki UE i środki krajowe wskazuje na spadek w 2010 r. w porównaniu do 2009 r. poziomu wydatków finansowanych ze środków UE (mniej o 172,7 mln zł) oraz na wzrost poziomu wydatków ze środków krajowych (więcej o 228,8 mln zł).

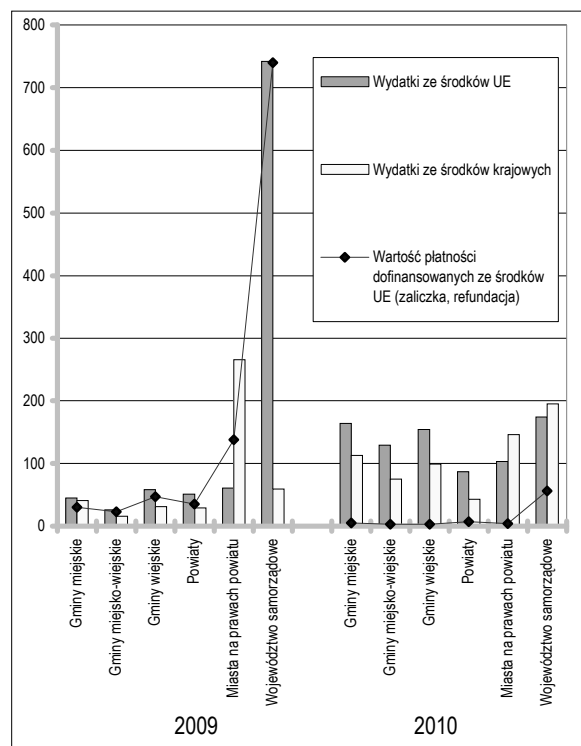
Wydatki na projekty realizowane przy udziale środków UE stanowiły 10,6% łącznych wydatków dolnośląskich JST w 2010 r. (w 2009 r. stanowiły 10,5% wydatków). Udział wydatków w budżetach jednostek poszczególnych szczebli kształtował się następująco:

- województwo samorządowe — 28,4% wydatków (dla porównania w 2009 r. — 50,4% wydatków),
- miasta na prawach powiatu — 6,2% wydatków (2009 — 7,6%),
- powiaty — 6,5% wydatków (2009 — 4,3%),
- gminy miejskie — 11,2% wydatków (2009 — 4,0%),
- gminy wiejskie — 11,3% wydatków (2009 — 2,7%),
- gminy miejsko-wiejskie — 10,4% wydatków (2009 — 4,1%).

Najwyższe wydatki na realizację programów i projektów z udziałem środków UE w 2010 r. wykazuje budżet województwa samorządowego (369,7 mln zł). Wśród samorządów lokalnych najwyższe wydatki na realizację projektów wykazują budżety: Wrocławia (192,8 mln zł), Jeleniej Góry (44,4 mln zł), Wałbrzycha (35,5 mln zł), Bolesławca m. (29,6 mln zł) i Świdnicy m. (21 mln zł), a wśród

powiatów: budżet powiatu świdnickiego (13 mln zł) i budżet powiatu lubińskiego (12 mln zł). W roku 2010 w regionie Dolny Śląsk nie było JST, która nie wykazywałaby wydatków na realizację projektów z udziałem środków unijnych (w 2009 r. budżety 13 gmin nie wykazywały wydatków na projekty realizowane z udziałem środków UE).

Wydatki na projekty realizowane z udziałem środków UE oraz poziom dofinansowania z budżetu Unii w latach 2009 i 2010 przedstawia rys. 5.

Rys. 5. Wydatki na projekty realizowane z udziałem środków Unii Europejskiej oraz poziom dofinansowania z budżetu Unii w latach 2009 i 2010 (w mln zł)

Prezentacja graficzna pozwala zauważyć skalę zmian w poziomie wydatków jednostek poszczególnych szczebli na realizację projektów wykonanych w latach 2009 i 2010. Wydatki na realizację projektów w 2010 r. były łącznie o 56,2 mln zł, czyli o 4% wyższe od wykonanych w 2009 r., z tego w przypadku budżetów:

- gmin miejskich — wyższe o 190,2 mln zł (w 2009 r. wyniosły 86,7 mln zł),
- gmin wiejskich — wyższe o 162,2 mln zł (2009 — 42,2 mln zł),
- gmin miejsko-wiejskich — wyższe o 163,9 mln zł (2009 — 89 mln zł),
- powiatów — wyższe o 49,8 mln zł (2009 — 80,1 mln zł),
- miast na prawach powiatu — niższe o 78,2 mln zł (2009 — 327,6 mln zł),
- województwa samorządowego — niższe o 431,7 mln zł (2009 — 801,4 mln zł).

Odnotowany w 2010 r. wzrost poziomu wydatków na projekty realizowane z udziałem środków UE dotyczył gmin i powiatów. Największy wzrost odnotowały budżety gmin miejskich. Spadek poziomu wydatków na programy i projekty realizowane z udziałem środków UE dotyczył budżetów miast na prawach powiatu oraz budżetu województwa samorządowego. Tylko w przypadku budżetu województwa obniżenie poziomu wydatków należy łączyć ze zmianą systemu przepływu środków europejskich.

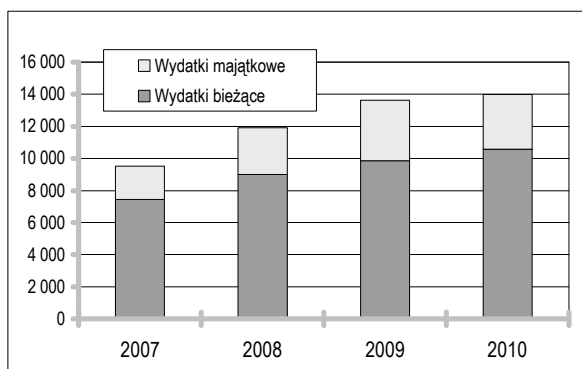
Analiza poziomu dochodów i wydatków dolnośląskich JST związanych z realizacją programów i projektów z udziałem środków UE w 2010 r. wskazuje na wzrost poziomu wydatków o 4% przy jednoczesnym spadku poziomu dofinansowania o 13%.

6. Wielkość i dynamika wydatków

W roku 2010 JST województwa dolnośląskiego zrealizowały wydatki na łączną kwotę 14.027,2 mln zł, tj. o 397 mln zł (2,9%) wyższe od wykonanych w roku poprzednim.

Wydatki majątkowe wyniosły 3.439,7 mln zł i były łącznie o 332,3 mln zł (8,8%) niższe niż w 2009 roku. Wydatki bieżące ukształtowały się na poziomie 10.587,5 mln zł, co oznacza, że w stosunku do wykonanych w 2009 r. wzrosły o 729,3 mln zł (o 7,4%).

Zmiany poziomu wydatków bieżących i majątkowych dolnośląskich JST w latach 2007–2010 przedstawia rys. 6.

Rys. 6. Wydatki bieżące i majątkowe dolnośląskich JST w latach 2007–2010 (w tys. zł)

Tabela 7. Dynamika wydatków

Wyszczególnienie	Wydatki w 2010 r.			Dynamika wydatków (rok 2009 = 100)		
	ogółem	z tego:		ogółem	bieżących	majątkowych
		bieżące	majątkowe			
	[tys. zł]			[%]		
JST ogółem	14 027 113	10 587 422	3 439 690	102,9	107,4	91,2
Gminy, z tego:	6 716 509	4 993 399	1 723 110	114,0	108,7	132,8
– miejskie	2 481 229	1 867 070	614 160	113,5	105,7	146,5
– wiejskie	1 810 932	1 302 561	508 371	115,4	110,1	131,6
– miejsko-wiejskie	2 424 347	1 823 768	600 579	113,5	110,9	122,2
Powiaty	2 008 061	1 737 742	270 319	108,6	110,6	97,6
Miasta na prawach powiatu	3 999 167	3 030 964	968 204	93,0	105,1	68,3
Województwo samorządowe	1 303 375	825 318	478 058	82,0	102,0	61,2

Analiza poziomu wydatków poszczególnych jednostek wskazuje, że wzrost wydatków w 2010 r. odnotowały 164 jednostki, a wydatki 32 jednostek nie osiągnęły poziomu z roku poprzedniego. Poziom wydatków w 2010 r., ich strukturę i dynamikę przedstawia tab. 7.

W roku 2010 najwyższy wzrost wydatków ogółem uzyskały gminy (14%), w tym gminy wiejskie (15,4%). Wydatki powiatów wzrosły o 8,6%, natomiast wydatki miast na prawach powiatu i wydatki województwa samorządowego nie uzyskały poziomu z roku poprzedniego. W wydatkach bieżących rozpiętość procentowa wzrostu kształtowała się między 10,9% (gminy miejsko-wiejskie) a 2% (województwo samorządowe). Najwyższy wzrost wydatków majątkowych odnotowano w budżetach gmin (o 32,8%), natomiast wydatki majątkowe powiatów, miast na prawach powiatu i województwa dolnośląskiego były niższe niż w roku poprzednim.

Analiza zmian poziomu wydatków majątkowych poszczególnych JST wskazuje, że:

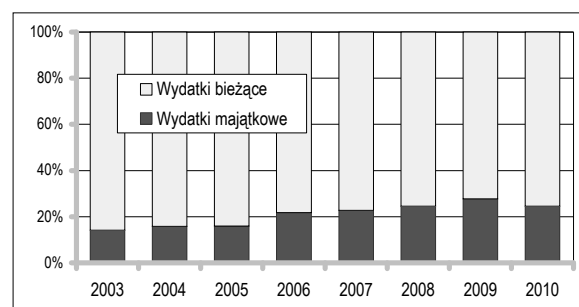
- wzrost wydatków majątkowych wystąpił w budżetach 130 jednostek (łącznie w kwocie 622,2 mln zł), z tego w budżetach 115 gmin, 14 powiatów i 1 miasta na prawach powiatu; najwyższy wzrost wystąpił w budżetach gmin miejskich: Lubin (o 58,5 mln zł), Wałbrzych (o 20,3 mln zł), Polanica-Zdrój (o 16,9 mln zł) oraz gminie wiejsko-miejskiej Bardo (o 16,1 mln zł);
- obniżenie poziomu wydatków majątkowych wystąpiło w budżetach 66 jednostek (łącznie na kwotę 954,6 mln zł) i dotyczyło 51 gmin, 12 powiatów, 2 miast na prawach powiatów oraz województwa dolnośląskiego; największy spadek odnotowano w budżecie miasta Wrocław (o 463,3 mln zł), województwa samorządowego (o 303,2 mln zł) oraz powiatu wrocławskiego (o 41,8 mln zł).

7. Struktura wydatków

Wydatki bieżące (w wysokości 10.587,5 mln zł) określiły 75,5%, a wydatki majątkowe (w wysokości 3.439,7 mln zł) określiły 24,5% wydatków dolnośląskich JST w 2010 roku. W stosunku do 2009 r. udział wydatków majątkowych obniżył się o 3,2 punktu proc., co wskazuje, że w 2010 r. nie wystąpiła obserwowana od 2003 r. stała tendencja wzrostu ich udziału w wydatkach ogółem. Zmiany w tym zakresie przedstawiono na rys. 7.

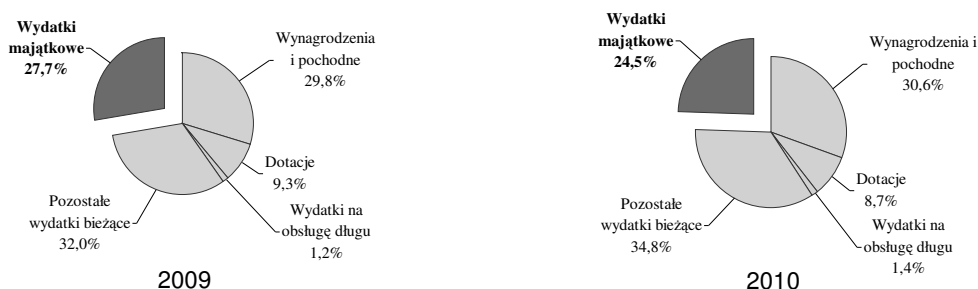
Tak jak w roku poprzednim, najwyższy udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem odnotowano w budżecie województwa samorządowego (36,7%), najniższy w budżetach powiatów (13,5%). W porównaniu do 2009 r. udział wydatków majątkowych w budżecie województwa obniżył się o 12,4 punktu proc., a w budżetach powiatów o 1,5 punktu proc. Niemniej na obniżenie udziału wydatków majątkowych w wydatkach dolnośląskich JST w 2010 r. w większym stopniu

ważyły niższe wydatki majątkowe miast na prawach powiatu, których udział w wydatkach ogółem uległ obniżeniu o 8,7 punktu proc.

Rys. 7. Struktura wydatków dolnośląskich JST w latach 2003–2010

W roku 2010 wzrost udziału wydatków majątkowych w wydatkach ogółem (o 3,7 punktu proc.) odnotowano w budżetach gmin, w tym najwyższy

Rys. 8. Struktura wydatków ogółem w budżetach dolnośląskich JST w latach 2009 i 2010 (w podziale na wydatki majątkowe i grupy wydatków bieżących)

(o 5,6 punktu proc.) dotyczył wydatków gmin miejskich. Udział wydatków majątkowych w wydatkach gmin wzrósł do 25,6% i kształtował się od 5,0% (Domaniów) do 63,3% (Bardo).

W strukturze wydatków dolnośląskich JST w 2010 r.:

- wydatki na wynagrodzenia i pochodne stanowiły 31%, a ich udział w stosunku do wykonanych w 2009 r. wzrósł o 1 punkt proc.,

- wydatki w formie dotacji oraz wydatki na obsługę długu stanowiły tak jak w roku poprzednim odpowiednio 9% i 1% wydatków,
- pozostałe wydatki bieżące stanowiły 34% wydatków, a ich udział w stosunku do ubiegłego roku wzrósł o 2 punkty proc.

Zmiany w strukturze wydatków ogółem przedstawiono na rys. 8.

Tabela 8. Struktura wydatków bieżących dolnośląskich JST w 2010 r. według grup wydatków

Wyszczególnienie	Wydatki bieżące [tys. zł]	Struktura wydatków bieżących według grup [%]			
		wynagrodzenia	dotacje	obsługa długu	pozostałe
JST ogółem	10 587 422	40,6	11,5	1,8	46,1
Gminy, z tego:	4 993 399	39,4	9,4	1,6	49,6
– miejskie	1 867 070	37,3	10,9	1,7	50,1
– wiejskie	1 302 561	42,0	7,7	1,3	49,0
– miejsko-wiejskie	1 823 768	39,7	9,0	1,7	49,6
Powiaty	1 737 742	57,8	6,7	1,8	33,7
Miasta na prawach powiatu	3 030 964	38,2	10,3	2,5	49,0
Województwo samorządowe	825 318	20,7	38,7	0,8	39,8

Natomiast z analizy zmian struktury wydatków bieżących wynika spadek udziału wydatków na wynagrodzenia i pochodne o 0,7 punktu proc. i wzrost wydatków na obsługę długu o 0,2 punktu proc.

Wśród wykonanych w 2010 r. wydatków bieżących wydatki na wynagrodzenia i pochodne stanowiły 40,6%, wydatki w formie dotacji 11,5%, wydatki na obsługę długu 1,8%, a pozostałe wydatki bieżące 46,1%. Strukturę tych wydatków w budżetach jednostek poszczególnych szczebli samorządu przedstawia tab. 8.

Struktura wydatków bieżących dolnośląskich samorządów charakteryzowała się dużym zróżnicowaniem:

- udział wynagrodzeń i pochodnych zawierał się w przedziale od 20,7% (województwo samorządowe), do 57,7% (powiaty), a w budżetach gmin wynosił 39,4% i kształtował się od 25,5% (Wałbrzych) do 56,8% (Lewin Kłodzki),

- udział dotacji kształtował się w przedziale od 6,8% w powiatach do 38,8% w województwie samorządowym, a w budżetach gmin wyniósł 9,3%,
- udział wydatków na obsługę długu zawierał się w przedziale od 0,8% (województwo samorządowe) do 2,6% (miasta na prawach powiatu), na szczeblu gminnym udział ten wynosił 1,6% i zawierał się w przedziale od 0% (5 gmin) do 4,9% (Krośnice),
- udział pozostałych wydatków bieżących ukształtował się między 33,7% w budżetach powiatów a 49,6% w budżetach gmin.

Wyniki analizy struktury wydatków dolnośląskich JST według działów klasyfikacji budżetowej wskazują, że od kilku lat kierunek wydatkowania środków jest podobny. Udział wydatków w wybranych działach w stosunku do wydatków ogółem przedstawia tab. 9.

Tabela 9. Struktura wydatków ogółem według działów (w %)

Wyszczególnienie	Udział wydatków przeznaczonych na finansowanie zadań							
	oświaty i wychowania	transportu i łączności	pomocy społecznej	administracji publicznej	gospodarki komunalnej i ochrony środowiska	gospodarki mieszkaniowej	kultury i ochrony dziedzictwa narodowego	pozostałych
	(dział 801)	(dział 600)	(dział 852)	(dział 750)	(dział 900)	(dział 700)	(dział 921)	
JST ogółem	25,5	17,5	11,5	8,9	7,0	4,9	4,6	20,1
Gminy, z tego:	28,7	11,3	14,2	10,1	9,6	5,4	5,4	15,3
– miejskie	26,4	16,3	14,3	9,3	7,7	8,5	4,9	12,6
– wiejskie	30,0	9,8	13,5	11,6	9,6	2,3	5,9	17,3
– miejsko-wiejskie	30,0	7,4	14,7	9,9	11,7	4,7	5,7	15,9
Powiaty	28,8	15,9	14,0	10,2	0,3	0,4	0,2	30,2
Miasta na prawach powiatu	24,2	19,8	9,3	6,4	8,1	7,8	4,7	19,7
Województwo samorządowe	8,4	44,6	0,9	8,2	0,4	0,1	6,9	30,5

Dominującym kierunkiem wydatkowania środków w 2010 r. było finansowanie zadań oświaty i wychowania, na które JST przeznaczyły 3.583,4 mln zł (25,5%) wydatków. Na drugim miejscu, tak jak w roku ubiegłym, uplasowało się finansowanie zadań transportu i łączności — 2.453,1 mln zł (17,5%). Kolejno: pomocy społecznej — 1.619,5 mln zł (11,5%) i administracji publicznej — 1.246,8 mln zł (8,9%). Na zadania gospodarki komunalnej i ochrony środowiska jednostki wydatkowały 981,3 mln zł (7,0%), gospodarki mieszkaniowej — 684,4 mln zł (4,9%), kultury i ochrony dziedzictwa narodowego — 648,7 mln zł (4,6%).

Wydatki na zadania oświaty i wychowania stanowiły 28,8% wydatków powiatów i 28,7% wydatków gmin. Największe obciążenie finansowania zadań oświatowych odnotowano w budżecie gminy miejskiej Chojnów (54,3%), a najniższe w gminie Szczawno-Zdrój (11,3%). W budżetach powiatów udział wydatków na oświatę kształtował się w przedziale od 10,3% (powiat legnicki) do 48,3% (powiat głogowski), a w budżetach miast na prawach powiatu od 21,5% (Wrocław) do 39,2% (Legnica).

Najwięcej środków na finansowanie zadań transportu i łączności przeznaczono z budżetu województwa — 44,6% wydatków. Miasta na prawach powiatu przeznaczyły 19,8% wydatków, powiaty 15,9%, a gminy 11,3% wydatków. Kwotowo najwyższe wydatki na finansowanie zadań trans-

portu i łączności odnotowano w budżecie Wrocławia (700,3 mln zł), co stanowiło 21,4% wydatków miasta. Najmniej środków na te zadania przeznaczyła gmina Ruja (22 tys. zł), tj. 0,2% wydatków.

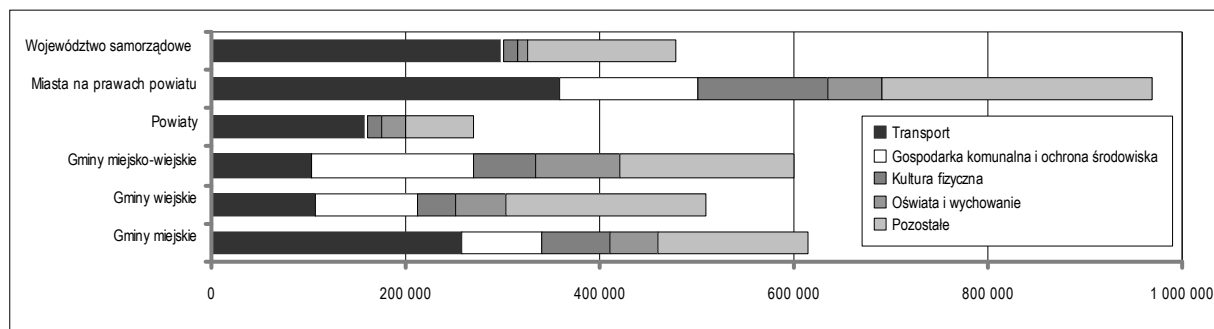
Wydatki samorządów na finansowanie zadań pomocy społecznej były w 2010 r. o 80,1 mln zł wyższe niż w 2009 roku. Udział wydatków na pomoc społeczną w budżetach gmin i powiatów był porównywalny. Na finansowanie zadań administracji publicznej wydano łącznie o 21,8 mln zł (o 1,7%) więcej niż w roku poprzednim. Niemniej udział tych wydatków w budżetach samorządów lokalnych uległ obniżeniu, w tym w budżetach gmin o 0,5 punktu proc., a w budżetach powiatów o 1,4 punktu proc. Procentowo najwięcej środków na administrację przeznaczył powiat wrocławski (21,5%), a najmniej powiat dzierzoniowski (6,4%).

Strukturę wydatków majątkowych dolnośląskich JST w 2010 r. ustaloną udziałem procentowym w łącznej kwocie ich wydatków majątkowych przedstawia tab. 10.

Analiza struktury wydatków majątkowych wskazuje, że dolnośląskie JST najwięcej środków przeznaczyły na budowę i modernizację infrastruktury drogowej, z tego w budżecie województwa samorządowego 62,2%, powiatów 58,5%, miast na prawach powiatu 37,1%, gmin 27,2% (od 17,3% w gminach miejsko-wiejskich do 41,8% w gminach miejskich).

Tabela 10. Struktura wydatków majątkowych wg działów (w %)

Wyszczególnienie	Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	Udział wydatków majątkowych wg działów							
		transport i łączność	gospodarka komunalna i ochrona środowiska	kultura fizyczna i sport	oświaty i wychowanie	kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	gospodarka mieszkaniowa	rolnictwo	pozostałych
		(600)	(900)	(926)	(801)	(921)	(700)	(010)	
JST ogółem	24,5	37,4	14,6	9,8	8,0	6,2	5,2	5,0	13,8
Gminy, z tego:	25,7	27,2	20,7	10,0	10,8	7,8	5,2	7,7	10,6
– miejskie	24,8	41,8	13,6	11,3	8,0	6,5	6,8	0,0	12
– wiejskie	28,1	21,1	20,8	7,6	10,1	8,7	2,4	19,6	9,7
– miejsko-wiejskie	24,8	17,3	27,7	10,7	14,2	8,4	6,0	5,4	10,3
Powiaty	13,5	58,5	1,1	5,2	9,6	0,0	0,2	0,1	25,3
Miasta na prawach powiatu	24,2	37,1	14,6	14,0	5,6	6,7	9,3	0,0	12,7
Województwo samorządowe	36,7	62,6	0,3	3,1	2,1	3,1	0,0	8,2	20,6

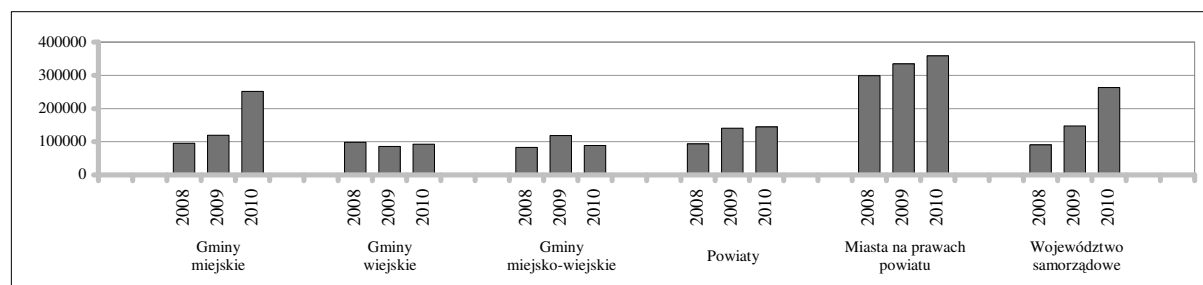

Rys. 9. Poziom i struktura wydatków majątkowych dolnośląskich JST w 2010 r. (w tys. zł)

Realizacja zadań inwestycyjnych gospodarki komunalnej i ochrony środowiska stanowiła 14,6% wydatków majątkowych. Wysoki udział (20,7%) tych inwestycji zauważalny był w budżetach gmin, w tym miejsko-wiejskich (27,7%). Z analizy struktury wydatków majątkowych wynika, że inwestycje wodno-ściekowe w budżetach gmin wiejskich klasyfikowane są do działu 010, stąd wysoki udział wydatków w tym dziale.

Wydatki na budowę i modernizację infrastruktury sportowej stanowiły 9,8% wydatków i zawierały się w przedziale od 3,1% (województwo samorządowe) do 14% (miasta na prawach powiatów).

Na rozwój infrastruktury oświatowej jednostki przeznaczyły 8% wydatków majątkowych, w tym najczęściej gminy miejsko-wiejskie (14,2%), najmniej województwo samorządowe (2,1%).

Rys. 10. Wydatki dolnośląskich JST na finansowanie budowy i rozbudowy dróg w latach 2008–2010 (w tys. zł)

Zauważalnie (o 1,8 punktu proc.) wzrósł udział wydatków na rozwój infrastruktury kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, a największy dotyczył wydatków gmin wiejskich i miejsko-wiejskich oraz miast na prawach powiatu. W gminach wiejskich wzrósł do 8,7%, a w gminach miejsko-wiejskich do 8,4% wydatków majątkowych. Wydatki na infrastrukturę ochrony zdrowia w budżetach powiatów stanowiły 9,6% wydatków majątkowych, a na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową 4,7%.

Poziom wydatków majątkowych przedstawiony na rys. 9 pozwala zauważyć udział samorządów poszczególnych szczebli w określeniu wartości wydatków inwestycyjnych dolnośląskich JST w 2010 r., w tym wydatków na rozwój infrastruktury transportu.

Analiza zmian poziomu samorządowych wydatków na finansowanie rozbudowy dróg w latach 2008–2010, wskazuje utrzymanie się w 2010 r. tendencji wzrostu wydatków na te zadania. Wyniki ustaleń w tym zakresie prezentuje rys. 10.

8. Poziom wydatków na 1 mieszkańca

Zrealizowane przez dolnośląskie JST w 2010 r. wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 4.875 zł, w tym wydatki bieżące 3.680 zł i wydatki majątkowe 1.196 zł. W porównaniu do 2009 r. wydatki ogółem na 1 mieszkańca wzrosły o 137 zł (o 2,9%), z tego wydatki bieżące wzrosły o 253 zł

(o 7,4%), a wydatki majątkowe obniżyły się o 116 zł (o 8,8%). Analiza wykonania wydatków w latach 2009 i 2010 w przeliczeniu na 1 mieszkańca informuje o wzroście wydatków w gminach i powiatach oraz spadku wydatków miast na prawach powiatu i województwa samorządowego. Mimo obniżenia

Tabela 11. Wydatki na 1 mieszkańca (w zł)

Wyszczególnienie	2009			2010		
	ogółem	z tego:		ogółem	z tego:	
		bieżące	majątkowe		bieżące	majątkowe
JST ogółem	4 738	3 427	1 311	4 875	3 680	1 196
Gminy, z tego:	2 866	2 235	631	3 266	2 428	838
– miejskie	2 701	2 183	518	3 082	2 319	763
– wiejskie	2 975	2 242	732	3 404	2 448	955
– miejsko-wiejskie	2 973	2 289	684	3 371	2 536	835
Powiaty	900	765	135	977	845	131
Miasta na prawach powiatu	5 234	3 510	1 724	4 872	3 692	1 179
Województwo samorządowe	553	281	272	453	287	166

Według liczby mieszkańców na dzień 30 czerwca.

poziomu wydatków (o 362 zł) w miastach na prawach powiatu, nadal zauważalny jest ich najwyższy poziom (4.872 zł) na 1 mieszkańca. Z budżetów dolnośląskich gmin na 1 mieszkańca wydano 3.266 zł, tj. o 400 zł więcej niż w roku poprzednim (z tego: z budżetów gmin miejskich więcej o 381 zł, z budżetów gmin wiejskich więcej o 429 zł, a z budżetów gmin miejsko-wiejskich więcej o 398 zł). Wydatki dolnośląskich powiatów w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 977 zł i wzrosły o 77 zł. Z budżetu województwa samorządowego w przeliczeniu na 1 mieszkańca regionu wydatkowano 453 zł, czyli o 100 zł mniej niż w roku poprzednim.

Analiza zróżnicowania poziomów wydatków na 1 mieszkańca wskazuje, że w 2010 r. uległo ono dalszemu pogłębieniu (z wyjątkiem miast na prawach powiatu, których dotyczy zmniejszenie zróżnicowania). W roku 2010 rozpiętość przedziałów pomiędzy najwyższymi a najniższymi wydatkami na 1 mieszkańca w jednostkach poszczególnych szczebli ukształtowała się w następujących granicach:

- gminy: od 2.270 zł do 8.864 zł (w 2009 r. od 2.013 zł do 8.353 zł), z tego:
 - gminy miejskie: od 2.456 zł (Zgorzelec) do 7.026 zł (Karpacz),
 - gminy wiejskie: od 2.359 zł (Jeżów Sudecki) do 6.179 zł (Lewin Kłodzki),
 - gminy miejsko-wiejskie: od 2.270 zł (Żarów) do 8.864 zł (Polkowice);
- powiaty: od 677 zł (wrocławski) do 1.567 zł (wołowski);
- miasta na prawach powiatu: od 3.780 zł (Legnica) do 5.192 zł (Wrocław).

Jak wynika z analizy wykonania wydatków majątkowych przypadających na 1 mieszkańca w latach 2009 i 2010 najwyższy poziom tych wydatków w roku 2010 osiągnęły miasta na prawach powiatu (1.179 zł), a kolejno gminy wiejskie (955 zł), miejsko-wiejskie (835 zł) i miejskie (763 zł). Wydatki

majątkowe gmin były wyższe od wykonanych w 2009 r. o 32,8%, natomiast wydatki powiatów, miast na prawach powiatu i województwa samorządowego były niższe odpowiednio o 2,5%, o 31,6% i 38,8%.

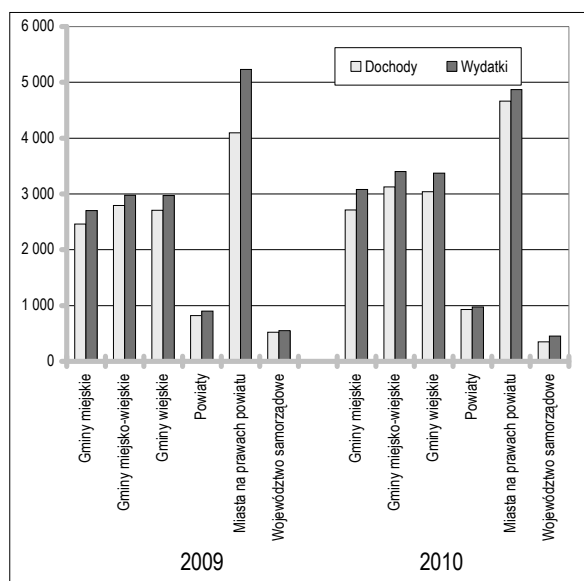
Poziom wydatków na 1 mieszkańca w latach 2009 i 2010 w podziale na bieżące i majątkowe przedstawia tab. 11. Poziom wydatków majątkowych na 1 mieszkańca ustalony dla 166 gmin i 3 miast na prawach powiatu w 2010 r. prezentuje mapa na końcu opracowania.

Różnice w poziomach najwyższych i najniższych wydatków majątkowych przypadających na 1 mieszkańca uległy w 2010 r. zmniejszeniu (z wyjątkiem gmin miejskich i miejsko-wiejskich, gdzie nastąpiło zwiększenie różnic) i określone zostały w następujących granicach:

- gminy: od 123 zł do 3.868 zł (w 2009 r. od 74 zł do 2.656 zł), z tego:
 - gminy miejskie: od 303 zł (Piechowice) do 2.707 zł (Karpacz),
 - gminy wiejskie: od 123 zł (Domaniów) do 3.052 zł (Lewin Kłodzki),
 - gminy miejsko-wiejskie: od 148 zł (Żarów) do 3.868 zł (Bardo);
- powiaty: od 23 zł (wałbrzyski) do 348 zł (trzebnicki);
- miasta na prawach powiatu: od 600 zł (Legnica) do 1.344 zł (Wrocław).

Wyniki analiz szczegółowych wskazują, że wydatki przypadające na 1 mieszkańca w regionie Dolny Śląsk w 2010 r. były wyższe od zrealizowanych dochodów o 433 zł (w 2009 r. wydatki były wyższe od dochodów o 578 zł). Wykonanie wydatków wyższych niż dochody wystąpiło w budżetach 171 jednostek, z tego: w 148 gminach, 19 powiatach, 3 miastach na prawach powiatu i województwie samorządowym, co jednocześnie wskazuje liczbę zrealizowanych budżetów deficytowych.

Poziom dochodów i wydatków przypadających na 1 mieszkańca przedstawia rys. 11.

Rys. 11. Poziom dochodów i wydatków przypadających na 1 mieszkańca w latach 2009 i 2010 (w zł)

Wydatki samorządowych budżetów w 2010 r. przypadające na 1 mieszkańca kraju wyniosły 4.659 zł i w porównaniu do roku poprzedniego wzrosły o 260 zł. Zrealizowane w budżetach miast na prawach powiatu wyniosły 4.648 zł (wzrosły o 217 zł), w budżetach gmin wyniosły 3.131 zł (wzrosły o 382 zł), w budżetach powiatów wyniosły 935 zł (wzrosły o 105 zł), a w budżetach województw samorządowych wyniosły 400 zł (i obniżyły się o 137 zł). Z analizy porównawczej wynika, że poziomy wydatków dolnośląskich JST przypadających na 1 mieszkańca po raz kolejny ukształtowały się powyżej średnich ustalonych dla kraju. Wydatki majątkowe dolnośląskich gmin, miast na prawach powiatu i województwa samorządowego ukształtowały się powyżej średnich ustalonych dla kraju, jedynie wydatki majątkowe dolnośląskich powiatów ukształtowały się poniżej średnich ustalonych dla tych samorządów w skali kraju.

9. Przychody i rozchody budżetów

Przychody budżetów dolnośląskich JST w 2010 r. wyniosły łącznie 2.626,1 mln zł, w tym z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek oraz sprzedaży obligacji wyniosły 1.876,4 mln zł i stanowiły 71,5% przychodów (w 2009 r. przychody zwrotne wyniosły 1.941,4 mln zł i stanowiły 67,6% przychodów). Przychody pochodzące z nadwyżek z lat ubiegłych (nadwyżki budżetowej i wolnych środków) wyniosły 698,5 mln zł i stanowiły 26,6% przychodów (w 2009 r. nadwyżki z lat ubiegłych wyniosły 896,1 mln zł i stanowiły 31,2% przychodów). Przychody z tytułu prywatyzacji majątku wyniosły 43,2 mln zł, co stanowiło 1,6% przychodów, natomiast przychody z tytułu spłat pożyczek udzielonych (8,0 mln zł) stanowiły 0,3% przychodów. Przychody i rozchody budżetów jednostek poszczególnych szczebli przedstawia tab. 12.

Przychody zwrotne zasiliły budżety 181 jednostek (w budżetach 21 JST wystąpiły zarówno przychody z kredytów i pożyczek, jak i obligacji), w tym:

- przychody z kredytów i pożyczek — łącznie w wysokości 1.468,2 mln zł (55,9% przychodów) — pozyskało i włączyło w finansowanie budżetów 161 jednostek, z tego: 139 gmin, 18 powiatów, 3 miasta na prawach powiatu i województwo samorządowe, angażując odpowiednio: 50,6%, 11,0%, 28,6% i 9,8% ich łącznej kwoty; na finansowanie programów i projektów realizowanych z udziałem środków UE zaciągnięto łącznie 286,3 mln zł kredytów i pożyczek, co stanowiło 19,5% zaciągniętych w tym roku budżetowym (w 2009 r. zaciągnięto 279,2 mln zł, co stanowiło 15,8% zaciągniętych);

Tabela 12. Przychody i rozchody budżetów dolnośląskich JST w 2010 r.

Wyszczególnienie	Przychody		Rozchody		Zadłużenie ogółem	Dynamika zadłużenia
	ogółem	kredyty, pożyczki, obligacje	ogółem	splata i wykup		
	[tys. zł]					
JST ogółem	2 626 088	1 876 396	813 729	791 200	5 362 428	125,4
Gminy, w tym:	1 273 682	963 651	311 028	296 141	2 264 769	142,9
– miejskie	481 197	397 588	110 673	108 612	931 746	147,6
– miejsko-wiejskie	343 810	217 337	78 548	67 883	497 780	144,2
– wiejskie	448 676	348 727	121 807	119 646	835 244	137,3
Powiaty	288 481	209 768	105 931	103 631	644 828	119,4
Miasta na prawach powiatu	729 400	559 726	396 770	391 428	2 209 529	107,7
Województwo samorządowe	334 524	143 250	0	0	243 301	243,3

- przychody ze sprzedaży obligacji — łącznie w wysokości 408,2 mln zł (15,5% przychodów) — włączyło w finansowanie 41 jednostek, z tego: 34 gminy, 5 powiatów i 2 miasta na prawach powiatu; na finansowanie programów i projektów realizowanych z udziałem środków UE wyemitowano obligacje w wysokości 35,5 mln zł, co stanowiło 8,7% wartości emisji w tym roku budżetowym (w 2009 r. 7,8 mln zł, co stanowiło 4,6% emisji).

Kwota zaciągniętych przez dolnośląskie JST w 2010 r. kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji stanowiła odpowiednio 14,7% ich dochodów i 13,4% ich wydatków budżetowych (w 2009 r. stanowiła 16,2% dochodów i 14,2% wydatków). Udział kredytów i pożyczek w przychodach zwrotnych obniżył się z 91,3% w 2009 r. do 78,2% w 2010 r., a udział obligacji wzrósł z 8,7% do 21,8% w 2010 roku.

Rozchody budżetów dolnośląskich JST w 2010 r. wyniosły łącznie 813,7 mln zł, a ich kwotę określili:

- spłaty kredytów i pożyczek — w wysokości 694,5 mln zł (85,3% rozchodów) — realizowane przez 183 jednostki, w tym spłaty kredytów i pożyczek na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków pochodzących z UE w wysokości 71,0 mln zł stanowiły 10,2% spłat w tym roku budżetowym (w 2009 r. wyniosły 29,5 mln zł i stanowiły 7,4% spłat),
- wykup obligacji samorządowych — w wysokości 96,7 mln zł (11,9% rozchodów) — reali-

zowany przez 53 jednostki, w tym wykup obligacji na finansowanie programów i projektów realizowanych z udziałem środków UE w wysokości 12,7 mln zł stanowił 13,1% wartości wykupu w tym roku budżetowym (w 2009 r. wyniósł 4 mln zł i stanowił 5,3% wartości wykupu),

- udzielone pożyczki w wysokości 11,3 mln zł (1,4% rozchodów), które wystąpiły w budżetach 20 jednostek (15 gmin, 3 powiatów i 2 miast na prawach powiatu),
- inne cele w wysokości 11,3 mln zł, które stanowiły 1,4% rozchodów i wystąpiły w budżetach 8 jednostek (w 2009 r. inne cele w wysokości 20,1 mln zł stanowiły 20,1% rozchodów).

Przychody z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz sprzedaży obligacji były w 2010 r. łącznie o 65 mln zł (o 3,4%) niższe od zrealizowanych w 2009 r., z tego wartość kredytów i pożyczek niższa o 304,7 mln zł, a wartość obligacji wyższa o 239,7 mln zł. Równocześnie rozchody z tytułu spłaty kredytów i pożyczek oraz wykupu obligacji samorządowych były aż o 316,1 mln zł (o 66,5%) wyższe niż w roku poprzednim. Zmiany tych wielkości ukształtowały się odwrotnie niż w 2009 r., w którym odnotowano wysoki (o 62,9%) wzrost przychodów zwrotnych oraz obniżenie spłat kredytów i pożyczek oraz wykupu obligacji (o 12%). Zestawienie tych wielkości informuje o spowolnieniu przyrostu zadłużenia dolnośląskich JST w 2010 roku.

10. Dług publiczny

Łączna kwota długu dolnośląskich JST na koniec 2010 r. wyniosła 5.362,4 mln zł i była o 1.085,9 mln zł wyższa w porównaniu z rokiem poprzednim. Wskaźnik zadłużenia, obliczany relacją kwoty długu do wykonanych dochodów, wyniósł 42% i w stosunku do 2009 r. wzrósł o 6,2 punktu proc. (w skali kraju wzrósł o 7,8 punktu proc.). Wzrost zadłużenia wystąpił w 165 jednostkach (o 18 jednostek więcej niż w roku poprzednim) łącznie na kwotę 1.157,1 mln zł, spadek zadłużenia wystąpił w 31 jednostkach łącznie na kwotę 71,2 mln zł. Tempo wzrostu zadłużenia uległo zmniejszeniu w porównaniu z rokiem poprzednim i wyniosło 25,4%, podczas gdy w 2009 r. wyniosło 52,2%.

Zmiany poziomu zadłużenia i jego relacji do dochodów w latach 2009 i 2010 przedstawia tab. 13.

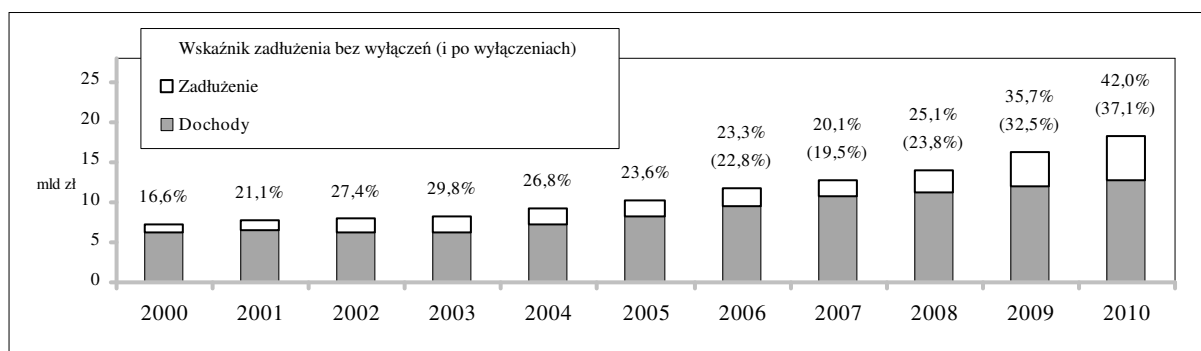
W roku 2010 nadal obowiązywało ograniczenie łącznej kwoty długu na koniec roku budżetowego

do 60% wykonanych dochodów z uprawnieniem do zastosowania wyłączeń ustawowych. Wyłączenia z ograniczeń dotyczą emitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek zaciąganych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami z budżetu UE. Relacja łącznej kwoty długu (wskaźnik zadłużenia) dolnośląskich JST po uwzględnieniu tych wyłączeń wyniosła 37,1% wykonanych dochodów. Poziom dochodów i zadłużenia wraz ze wskaźnikiem zadłużenia dolnośląskich JST w latach 2000–2010 przedstawia rys. 12.

W roku 2010 relacja łącznej kwoty długu do wykonanych dochodów w miastach na prawach powiatu wyniosła 57,7% (przy uwzględnieniu ustawowych wyłączeń wyniosła 48,2%). Najwyższy poziom wskaźnika wystąpił we Wrocławiu 60,7% (po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń 51,3%),

Tabela 13. Dług publiczny i jego relacja do dochodów

Wyszczególnienie	2009				2010			
	dochody	dług publiczny	relacja 3:2		dochody	dług publiczny	relacja 6:5	
			bez wyłączeń	po wyłączeniach			bez wyłączeń	po wyłączeniach
	[tys. zł]		[%]		[tys. zł]		[%]	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
JST ogółem	11 968 477	4 276 495	35,7	32,5	12 782 621	5 362 428	42,0	37,1
Gminy, z tego:	5 409 412	1 584 895	29,3	27,9	6 034 816	2 264 769	37,5	33,4
– miejskie	1 991 282	631 354	31,7	30,4	2 182 662	931 746	42,7	38,6
– wiejskie	1 473 220	345 209	23,4	22,5	2 187 291	835 244	38,2	25,7
– miejsko-wiejskie	1 944 910	608 332	31,3	29,6	1 664 862	497 780	29,9	34,1
Powiaty	1 691 723	539 841	31,9	31,4	1 905 105	644 828	33,8	33,1
Miasta na prawach powiatu	3 363 516	2 051 759	61,0	51,9	3 829 407	2 209 529	57,7	48,2
Województwo samorządowe	1 503 826	100 000	6,6	6,6	1 013 293	243 301	24,0	24,0

Rys. 12. Poziom dochodów i zadłużenia (w mld zł) wraz ze wskaźnikiem zadłużenia (% dochodów) dolnośląskich JST w latach 2000–2010

a najniższy w Jeleniej Górze 38,9% (po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń 18,9%). W powiatach wskaźnik zadłużenia wyniósł 33,8% (po uwzględnieniu wyłączeń 33,1%), z czego najwyższy (po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń) odnotowano w powiecie złotoryjskim (49,4%), najniższy w powiecie dzierżoniowskim (6,9%). Wskaźnik zadłużenia gmin wyniósł średnio 37,5% dochodów, a po uwzględnieniu wyłączeń ustawowych wyniósł 33,4%). Najwyższy wskaźnik zadłużenia, w tym przekroczenie ustawowej granicy, dotyczył gminy Przemków (67,6% po uwzględnieniu wyłączeń ustawowych) i gminy Krośnice (73,7%). Jednocześnie 3 gminy (Szczawno-Zdrój, Grębocice, Warta Bolesławiecka) nie wykazywały długu na koniec 2010 roku. Największe podwyższenie wskaźnika zadłużenia dotyczyło budżetu województwa samorządowego (o 17,4 punktu proc.) i budżetów gmin wiejskich (o 14,8 punktu proc.). Natomiast miasta na prawach powiatu i gminy miejsko-wiejskie doprowadziły do obniżenia wskaźnika zadłużenia (odpowiednio o 3,3 i 1,4 punktu proc.).

Łączną kwotę długu JST województwa dolnośląskiego na koniec 2010 r. (5.362,4 mln zł) określiły zobowiązania z następujących tytułów dłużnych:

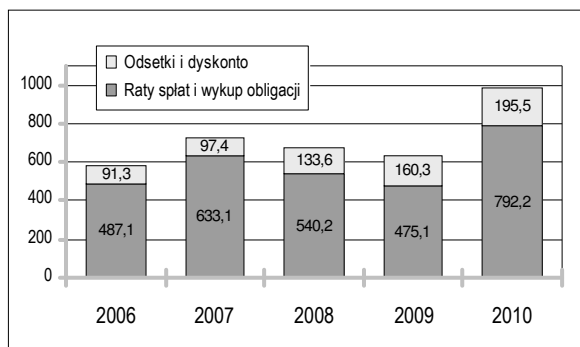
- zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz obligacji w łącznej wysokości 5.328,6 mln zł,

z tego zaciągniętych przez 3 miasta na prawach powiatu w wysokości 2.202,3 mln zł (41,3% zobowiązań dolnośląskich JST z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych papierów wartościowych), 162 gminy w wysokości 2.239,0 mln zł (42,0% zobowiązań), 26 powiatów w wysokości 644,0 mln zł (12,1% zobowiązań oraz województwo samorządowe 243,2 mln zł (4,6 % zobowiązań),

- zobowiązań wymagalnych, łącznie na kwotę 33,8 mln zł, które wystąpiły w 83 gminach na kwotę 25,8 mln zł, w 2 miastach na prawach powiatu na kwotę 7,2 mln zł, w 4 powiatach na kwotę 0,8 mln zł oraz w województwie samorządowym 0,5 mln zł.

Łączna kwota dokonanych przez dolnośląskie JST w 2010 r. spłat (rat kredytów i pożyczek oraz wykupu obligacji) wraz z należnymi odsetkami i wypłatami z tytułu udzielonych poręczeń wyniosła 987,7 mln zł i była o 352,3 mln zł wyższa od analogicznej dla 2009 r., w tym kwota spłat — wyższa o 317,1 mln zł, a wydatków na obsługę długu — wyższa o 35,2 mln zł.

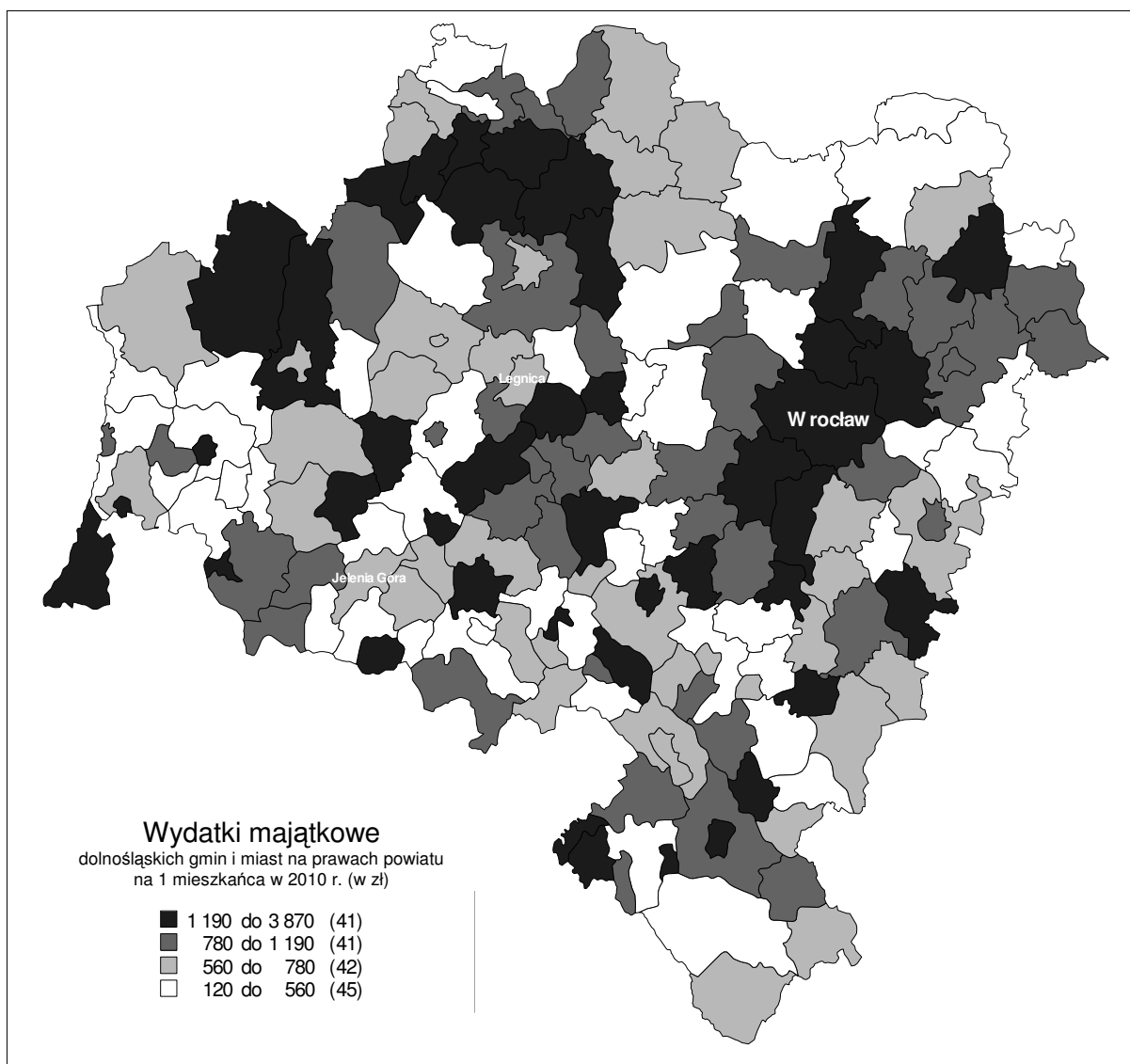
Zmiany poziomu łącznej kwoty spłat i wykupu oraz wydatków na obsługę długu dolnośląskich JST w latach 2006–2010 przedstawia rys. 13.

Rys. 13. Spłaty i wydatki na obsługę długu dolnośląskich JST w latach 2006–2010 (w mln zł)

Obowiązującą granicę relacji łącznej kwoty spłat i obsługi długu do dochodów (15% dochodów) wyznacza utrzymany w mocy art. 169 ustawy

o finansach publicznych z 2005 roku. Od roku 2014 będzie mieć zastosowanie art. 243 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r., który określa graniczną relację obciążania budżetu spłatą zobowiązań na poziomie nie wyższym niż wynikający z liczonej dla 3 lat średniej arytmetycznej relacji nadwyżki operacyjnej (dodatniej różnicy pomiędzy dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi) powiększonej o dochody ze sprzedaży majątku, do dochodów. Stąd pozytywnie ocenić należy wykonanie budżetów przez dolnośląskie JST w 2010 r., które wyraziło się wzrostem dochodów wyższym niż wydatków, obniżeniem łącznej kwoty deficytu, spowolnieniem tempa wzrostu zadłużenia a także wzrostem łącznej kwoty spłat długu.

Zestawienie 1

**WYKONANIE BUDŻETÓW W JST WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
W ROKU 2010 (w zł)**

Jednostki samorządu terytorialnego	DOCHODY	W tym DOCHODY WŁASNE	WYDATKI	W tym WYDATKI MAJĄTKOWE	WYNIK OPERACYJNY (BIEŻĄCY)*	WYNIK BUDŻETU	DLUG PUBLICZNY
JST WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO OGÓLEM	12 782 621 059	7 101 350 051	14 027 112 715	3 439 690 352	402 643 320	-1 244 491 656	5 362 427 652
Dolnośląskie województwo samorządowe	1 013 292 777	530 956 998	1 303 375 329	478 057 742	25 207 231	-290 082 552	243 300 695
Powiaty ziemskie	1 905 104 793	546 164 880	2 008 061 053	270 319 318	9 054 140	-102 956 260	644 828 392
bolesławiecki	70 314 194	21 264 835	77 961 591	19 948 055	1 148 536	-7 647 397	17 262 762
dzierżoniowski	117 104 194	22 499 195	117 615 680	7 153 913	2 330 612	-511 486	8 035 875
głogowski	94 236 067	31 362 447	93 647 691	9 247 315	4 942 677	588 376	17 315 293
górowski	37 404 153	6 429 148	36 608 852	1 875 906	876 403	795 302	8 600 000
jaworski	52 716 081	8 741 537	59 425 091	9 949 382	-1 540 311	-6 709 010	22 071 400
jeleniogórski	71 202 564	21 187 509	66 697 235	4 070 353	2 309 242	4 505 329	24 912 525
kamiennogórski	43 739 540	8 312 755	41 419 211	2 556 985	3 532 333	2 320 330	9 996 063
klodzki	156 984 095	42 377 971	158 869 269	12 194 423	-2 603 421	-1 885 174	63 884 614
legnicki	53 686 336	19 405 558	57 868 523	6 607 175	-3 349 042	-4 182 188	23 094 144
lubański	61 314 902	10 976 994	61 386 601	3 294 369	630 100	-71 698	23 362 543
lubiński	102 961 439	36 912 737	127 770 923	27 877 260	-7 894 922	-24 809 483	55 000 000
lwówecki	49 915 414	10 257 764	48 137 962	3 779 902	2 287 510	1 777 452	14 516 328
milicki	46 920 607	11 311 379	47 961 317	8 150 056	989 351	-1 040 710	15 253 000
oleśnicki	90 640 995	23 290 978	99 485 664	21 712 531	4 711 094	-8 844 670	47 990 000
oławski	53 547 739	18 659 676	59 040 037	9 423 986	2 178 377	-5 492 298	8 971 381
polkowicki	48 674 427	27 881 998	55 154 249	11 126 908	-27 562	-6 479 823	6 000 000
strzeliński	48 437 569	7 206 846	51 661 900	12 150 886	-331 935	-3 224 331	18 049 529
średzki	35 791 253	14 269 288	39 038 132	7 319 858	-2 505 246	-3 246 879	12 015 000
świdnicki	126 270 127	40 682 954	141 435 734	20 064 702	-5 242 499	-15 165 607	57 461 412
trzebnicki	63 093 499	20 721 537	80 135 655	27 649 388	4 155 757	-17 042 157	23 332 000
wałbrzyski	126 382 884	35 413 484	125 818 639	4 131 998	1 271 988	564 245	42 464 288
wolowski	69 211 304	10 359 694	74 148 208	4 937 578	-3 918 169	-4 936 904	20 100 000
wrocławski	82 775 258	38 666 783	76 238 824	7 273 395	3 438 585	6 536 434	30 435 273
ząbkowicki	81 038 569	18 951 018	84 696 513	12 513 223	-1 138 513	-3 657 944	35 819 622
zgorzelecki	77 458 721	31 245 714	81 449 833	9 498 411	2 908 508	-3 991 113	17 508 851
złotoryjski	43 282 864	7 775 083	44 387 721	5 811 360	-105 314	-1 104 857	21 376 489
Miasta na prawach powiatu	3 829 407 489	2 674 939 725	3 999 167 451	968 203 772	121 225 544	-169 759 962	2 209 529 353
Jelenia Góra	313 036 277	156 366 104	321 786 356	55 885 563	2 125 007	-8 750 079	121 730 640
Legnica	347 127 919	179 476 761	393 254 876	62 443 348	-11 198 193	-46 126 957	163 710 101
Wrocław	3 169 243 293	2 339 096 860	3 284 126 219	849 874 862	130 298 730	-114 882 926	1 924 088 612
Gminy ogółem	6 034 815 999	3 349 288 448	6 716 508 882	1 723 109 520	247 156 405	-681 692 883	2 264 769 212
Gminy miejskie	2 182 662 224	1 341 232 768	2 481 229 377	614 159 691	31 084 086	-298 567 152	931 746 060
Bielawa	82 448 583	38 135 771	97 920 335	26 280 205	-45 022	-15 471 752	33 752 188
Boguszów-Gorce	41 496 339	19 102 328	46 641 769	10 073 093	538 715	-5 145 429	8 793 145
Bolesławiec	119 954 745	75 102 764	150 102 504	60 094 632	5 238 494	-30 147 759	61 035 366
Chojnów	33 473 037	15 041 883	37 411 226	9 746 951	2 172 863	-3 938 189	6 785 712
Duszniki-Zdrój	15 956 513	8 798 853	17 466 156	4 562 838	417 610	-1 509 643	8 492 861
Dzierżoniów	90 016 408	51 733 533	93 955 580	17 910 966	2 281 186	-3 939 172	44 243 398
Głogów	203 326 724	140 707 356	218 462 727	54 483 405	17 495 353	-15 136 003	69 201 354
Jawor	59 050 792	32 149 570	69 439 877	18 685 225	1 787 097	-10 389 085	25 518 810
Jedlina-Zdrój	14 907 089	6 452 068	17 042 610	5 204 852	-66 654	-2 135 521	8 171 420
Kamienna Góra	48 038 990	26 761 146	52 131 068	8 206 283	-65 397	-4 092 078	21 624 006
Karpacz	33 364 946	28 336 759	34 834 335	13 422 489	-4 509 082	-1 469 389	12 908 409

Jednostki samorządu terytorialnego	DOCHODY	W tym DOCHODY WŁASNE	WYDATKI	W tym WYDATKI MAJĄTKOWE	WYNIK OPERACYJNY (BIEŻĄCY)*	WYNIK BUDŻETU	DŁUG PUBLICZNY
Kłodzko	76 433 643	46 496 416	92 871 035	22 618 891	-4 937 246	-16 437 391	48 951 498
Kowary	24 326 300	12 851 390	28 681 415	5 147 811	-814 527	-4 355 115	5 244 012
Kudowa-Zdrój	31 582 853	14 399 064	35 237 814	12 626 423	-136 256	-3 654 961	17 316 850
Lubań	58 033 752	39 646 991	60 957 700	11 002 911	876 528	-2 923 947	26 932 227
Lubin	212 635 250	158 829 803	266 587 881	76 089 715	18 601 466	-53 952 631	93 673 478
Nowa Ruda	53 848 944	27 595 772	60 776 498	15 626 411	-176 983	-6 927 554	32 624 653
Oleśnica	94 765 779	57 671 164	103 810 148	35 637 977	12 218 994	-9 044 369	18 265 231
Olawa	82 233 036	56 164 881	88 545 662	23 940 748	6 809 802	-6 312 626	26 025 635
Piechowice	17 462 396	9 538 233	19 179 017	1 964 850	-717 528	-1 716 620	6 428 590
Pieszycy	20 527 168	7 810 794	24 054 051	6 411 741	-1 054 009	-3 526 883	7 949 392
Piława Górna	17 359 641	8 335 425	18 855 750	4 743 959	2 053 697	-1 496 108	2 830 806
Polanica-Zdrój	29 719 706	12 020 656	34 415 689	17 500 572	-546 528	-4 695 983	7 955 568
Szczawno-Zdrój	29 691 279	21 464 916	31 577 458	9 883 996	-5 580 175	-1 886 179	0
Szklarska Poręba	27 245 633	19 739 748	28 604 391	5 469 326	-4 706 292	-1 358 758	9 414 324
Świdnica	136 564 480	88 367 406	158 661 915	38 330 505	528 891	-22 097 435	66 202 878
Świebodzice	56 039 003	37 797 976	62 907 573	13 291 862	1 733 344	-6 868 570	17 905 500
Świeradów-Zdrój	22 306 464	10 819 119	26 746 026	10 237 518	305 568	-4 439 562	13 748 212
Wałbrzych	311 688 051	192 110 748	345 733 995	42 228 758	-14 008 595	-34 045 944	168 589 386
Wojcieszów	14 665 184	4 369 390	15 298 229	6 992 504	1 008 232	-633 045	2 186 000
Zawidów	11 980 575	5 695 326	15 295 969	5 348 102	207 345	-3 315 394	6 855 116
Zgorzelec	67 633 395	42 671 955	77 811 985	11 320 881	-3 283 553	-10 178 590	29 837 515
Złotoryja	43 885 524	24 513 562	49 210 994	9 073 288	-2 543 252	-5 325 470	22 282 520
Gminy wiejskie	1 664 862 377	822 948 931	1 810 932 462	508 371 000	124 026 931	-146 070 085	497 779 549
Bolesławiec	30 392 945	19 428 503	31 606 210	9 465 687	7 642 352	-1 213 265	1 450 000
Borów	11 917 997	4 886 845	14 515 211	3 075 954	238 448	-2 597 214	3 655 347
Chojnów	24 387 703	11 436 745	25 951 547	7 095 524	1 275 877	-1 563 844	8 970 436
Cieplowody	7 083 718	3 013 418	11 973 132	4 848 336	-295 969	-4 889 414	4 955 190
Cieszków	13 185 366	3 659 711	14 720 697	2 175 716	-451 392	-1 535 331	6 696 800
Czarny Bór	15 709 472	8 575 062	16 003 056	2 963 815	1 608 966	-293 584	127 569
Czernica	32 375 590	19 245 502	33 185 595	4 812 080	1 033 105	-810 005	6 960 335
Długoleka	84 408 976	51 587 127	83 057 334	33 019 768	16 220 712	1 351 642	20 192 200
Dobromierz	15 022 048	7 805 908	17 653 821	5 352 264	273 681	-2 631 773	5 262 500
Dobroszyce	17 542 198	5 624 185	18 056 230	6 072 431	1 450 015	-514 032	5 100 000
Domaniów	12 276 288	4 598 292	12 922 596	648 643	-667 229	-646 308	4 121 770
Dziedowa Kłoda	14 568 415	3 213 111	17 320 576	4 864 462	-423 263	-2 752 161	7 183 199
Dzierżoniów	24 094 846	11 647 255	25 173 981	5 273 535	1 124 338	-1 079 135	8 455 032
Gaworzycy	11 290 245	2 960 029	11 349 244	2 708 095	1 235 864	-58 999	3 788 992
Głogów	19 392 347	11 250 640	19 601 979	3 271 632	651 105	-209 632	5 105 833
Grębocice	28 303 442	20 234 320	29 708 900	9 654 957	7 010 023	-1 405 459	0
Gromadka	17 357 046	7 393 225	20 486 826	5 212 478	-121 953	-3 129 780	6 372 126
Janowice Wielkie	9 379 252	4 171 534	12 093 575	3 007 199	-281 197	-2 714 324	6 231 201
Jemielno	10 880 768	2 757 804	12 261 491	2 017 828	-641 737	-1 380 723	3 971 496
Jerzmanowa	21 660 429	16 940 160	21 592 686	6 046 676	5 205 714	67 744	7 025 629
Jeżów Sudecki	15 672 414	8 104 192	15 956 702	3 067 241	2 109 830	-284 288	2 334 844
Jordanów Śląski	11 927 276	7 535 624	12 595 222	6 207 023	1 709 025	-667 947	3 719 000
Kamieniec Ząbkowicki	22 137 503	11 357 030	22 053 879	2 605 603	779 322	83 625	453 103
Kamienna Góra	25 731 682	11 623 557	25 251 680	4 718 890	2 114 445	480 003	2 143 664
Kłodzko	50 563 104	15 688 192	62 874 064	21 681 256	-2 292 568	-12 310 960	23 785 987
Kobierzyce	89 136 500	74 483 173	83 557 269	30 022 037	28 439 962	5 579 231	8 505 634
Kondratowice	13 603 513	5 086 332	13 128 472	2 659 448	509 845	475 041	45 894
Kostomłoty	18 955 131	6 594 481	21 083 122	6 067 789	166 576	-2 127 992	5 578 278
Kotła	11 853 361	4 541 238	13 003 226	1 892 366	-61 211	-1 149 865	4 457 087
Krośnice	26 379 646	13 094 110	25 372 525	5 976 819	1 722 724	1 007 121	19 441 490

Jednostki samorządu terytorialnego	DOCHODY	W tym DOCHODY WŁASNE	WYDATKI	W tym WYDATKI MAJĄTKOWE	WYNIK OPERACYJNY (BIEŻĄCY)*	WYNIK BUDŻETU	DŁUG PUBLICZNY
Krotoszyce	8 919 605	5 165 065	10 691 638	2 459 948	226 265	-1 772 033	3 227 310
Kunice	16 526 689	10 543 938	16 848 268	2 035 202	1 348 700	-321 579	3 191 723
Legnickie Pole	22 033 974	14 436 232	21 451 492	7 011 752	401 698	582 481	5 922 034
Lewin Kłodzki	8 680 480	3 335 241	11 178 195	5 520 640	-225 473	-2 497 715	4 801 049
Lubań	20 052 401	7 430 273	23 314 523	8 152 344	766 322	-3 262 122	4 278 249
Lubin	44 703 530	32 946 712	45 518 987	7 934 067	2 438 482	-815 457	8 728 276
Łagiewniki	16 362 366	6 274 386	18 629 865	3 472 968	633 905	-2 267 499	2 078 019
Malczyce	15 762 428	7 707 656	14 611 760	3 119 349	1 265 527	1 150 668	4 369 000
Marcinowice	18 069 609	6 783 907	24 554 666	10 106 465	499 845	-6 485 057	7 745 944
Marciszów	14 331 901	6 536 803	16 812 862	5 981 705	1 437 580	-2 480 961	6 334 261
Męcinka	16 627 577	7 007 200	21 265 119	9 744 966	620 089	-4 637 542	11 431 462
Mietków	9 737 808	5 543 564	13 157 733	4 268 514	404 745	-3 419 925	3 410 415
Miękinia	39 160 104	21 917 404	40 356 737	13 364 028	3 803 184	-1 196 633	8 208 000
Milkowice	15 069 370	6 650 914	17 563 088	3 820 071	85 844	-2 493 718	7 853 842
Mściwojów	13 145 489	6 496 269	13 940 155	4 335 385	-781 411	-794 666	7 390 528
Mysłakowice	31 155 658	14 857 478	33 096 762	6 573 556	1 002 816	-1 941 104	5 173 410
Niechlów	14 732 651	3 867 919	18 292 481	4 938 407	-200 180	-3 559 829	5 245 500
Nowa Ruda	29 426 139	10 295 752	34 779 031	8 101 959	-401 589	-5 352 892	15 668 330
Oleśnica	30 034 998	13 983 534	36 794 082	11 419 808	1 176 585	-6 759 084	16 453 945
Oława	40 938 381	23 725 977	42 795 376	11 598 531	4 715 507	-1 856 996	22 010 514
Osiecznica	25 981 487	13 032 420	35 434 981	16 214 933	4 129 147	-9 453 494	6 147 028
Paszowice	9 491 588	3 482 911	11 911 777	3 127 453	-306 697	-2 420 189	4 251 837
Pęclaw	9 781 448	2 421 145	10 024 659	2 013 371	615 042	-243 211	3 640 406
Pielgrzymka	17 691 112	4 391 265	18 832 243	5 973 598	1 226 550	-1 141 131	4 924 861
Platerówka	4 440 748	2 175 072	4 419 240	500 790	288 157	21 508	438 129
Podgórzyn	20 895 930	10 785 990	24 286 283	4 252 753	-558 327	-3 390 352	10 096 868
Przeworno	13 851 524	4 294 910	15 165 193	3 536 759	549 221	-1 313 668	1 342 875
Radwanice	22 715 733	7 194 040	20 423 656	7 797 550	1 037 153	2 292 077	5 373 735
Rudna	40 423 254	31 379 360	40 930 363	9 949 356	4 099 004	-507 109	256 568
Ruja	7 051 592	2 289 761	10 913 249	4 321 547	218 913	-3 861 657	4 197 519
Siekierczyn	12 093 897	5 811 155	15 929 853	4 809 086	526 540	-3 835 957	5 491 324
Stara Kamienica	16 680 271	4 910 950	20 165 902	6 041 937	-50 276	-3 485 631	8 102 353
Stare Bogaczowice	10 715 752	4 341 038	11 062 741	2 316 226	1 429 859	-346 989	2 186 521
Stoszowice	16 015 418	6 042 381	18 503 297	6 025 927	124 664	-2 487 879	7 421 215
Sulików	19 820 031	8 571 312	20 226 568	3 434 685	894 058	-406 536	5 708 000
Świdnica	54 916 892	20 353 347	56 580 236	22 574 330	5 514 028	-1 663 343	19 335 411
Udanin	16 438 771	5 826 045	17 310 020	3 903 006	-310 356	-871 249	4 604 899
Walim	18 329 261	6 956 286	21 138 699	7 271 698	-276 209	-2 809 438	6 515 020
Warta Bolesławecka	22 476 992	11 584 016	23 202 180	3 555 612	2 292 839	-725 188	0
Wądroże Wielkie	10 490 105	3 941 541	12 804 967	3 701 460	-241 372	-2 314 862	4 783 399
Wińsko	21 523 589	6 141 859	25 569 737	5 265 658	-357 377	-4 046 148	7 690 412
Wisznia Mała	25 456 052	12 847 892	31 046 100	10 464 452	541 681	-5 590 048	11 816 100
Zagrodno	14 042 109	4 503 895	17 591 762	4 201 082	500 739	-3 549 652	1 826 086
Zawonia	14 691 674	5 842 389	16 448 989	4 403 418	1 559 964	-1 757 316	2 298 800
Zgorzelec	31 924 721	14 757 192	33 581 596	8 927 282	2 613 575	-1 656 875	10 443 619
Złotoryja	21 952 824	9 366 813	22 714 305	5 815 667	1 091 791	-761 480	6 281 788
Żórawina	21 048 295	11 567 775	23 564 736	5 329 882	504 572	-2 516 441	10 045 536
Żukowice	11 260 929	4 092 644	11 385 464	2 196 263	-133 802	-124 536	2 946 795
Gminy miejsko-wiejskie	2 187 291 398	1 185 106 749	2 424 347 043	600 578 829	92 045 388	-237 055 645	835 243 604
Bardo	24 037 056	9 240 883	33 361 691	21 128 313	-349 042	-9 324 636	11 276 707
Bierutów	27 365 515	10 823 580	31 384 177	5 606 035	-1 748 406	-4 018 662	15 758 796
Bogatynia	178 604 101	119 374 760	163 039 225	31 053 564	31 129 019	15 564 876	29 782 984
Bolków	26 202 572	7 125 897	30 805 053	7 652 838	-1 040 240	-4 602 481	12 428 992

Jednostki samorządu terytorialnego	DOCHODY	W tym DOCHODY WŁASNE	WYDATKI	W tym WYDATKI MAJĄTKOWE	WYNIK OPERACYJNY (BIEŻĄCY)*	WYNIK BUDŻETU	DŁUG PUBLICZNY
Brzeg Dolny	46 505 521	32 386 564	52 139 506	13 749 171	2 862 875	-5 633 985	12 218 403
Bystrzyca Kłodzka	46 819 395	20 453 571	57 979 005	10 685 647	-3 560 752	-11 159 610	26 857 365
Chocianów	28 089 307	15 993 693	29 310 154	3 310 938	853 266	-1 220 846	17 367 608
Gluszyca	21 914 837	9 011 994	24 368 086	1 934 034	-1 513 387	-2 453 250	8 990 265
Góra	53 438 888	22 853 729	62 725 927	12 682 676	-853 637	-9 287 039	18 489 850
Gryfów Śląski	23 363 853	8 340 750	26 466 508	5 259 119	-321 724	-3 102 655	11 070 501
Jaworzyna Śląska	21 013 486	10 640 555	24 267 677	3 692 910	-1 143 646	-3 254 190	11 437 276
Jelcz-Laskowice	63 871 682	35 281 441	63 627 368	9 455 467	8 555 957	244 314	13 003 615
Kąty Wrocławskie	65 883 349	46 841 431	75 248 769	28 916 759	14 419 381	-9 365 421	11 754 020
Łądek-Zdrój	25 011 984	9 697 968	28 455 488	9 092 472	1 068 498	-3 443 504	14 378 404
Leśna	33 884 358	10 422 933	31 066 421	2 388 646	3 513 903	2 817 937	6 857 832
Lubawka	29 385 742	14 092 902	35 008 044	11 213 453	644 730	-5 622 302	9 888 112
Lubomierz	20 482 611	5 156 182	23 054 603	4 490 810	323 636	-2 571 992	6 493 020
Lwówek Śląski	41 263 336	20 387 099	48 770 881	11 548 236	2 576 532	-7 507 545	20 205 780
Mieroszów	23 177 458	13 766 374	22 729 250	5 869 996	-402 860	448 209	8 167 870
Międzybórz	14 424 549	6 586 676	15 172 435	1 540 972	589 262	-747 886	2 857 372
Międzylesie	20 078 845	6 021 922	23 947 399	5 169 292	-1 286 611	-3 868 555	9 118 517
Milicz	57 817 389	25 724 651	62 558 289	8 066 731	196 198	-4 740 900	30 418 455
Mirsk	28 213 007	7 830 757	29 281 033	8 130 692	1 332 669	-1 068 026	6 059 176
Niemcza	15 217 999	7 806 093	18 022 227	2 784 210	-900 352	-2 804 229	3 755 666
Nowogrodzic	36 373 349	14 559 522	38 785 317	7 824 216	2 050 426	-2 411 968	7 171 767
Obomiki Śląskie	41 349 993	24 814 216	48 071 781	9 254 908	-1 558 029	-6 721 788	19 743 447
Olszyna	19 800 830	5 745 131	19 571 890	1 588 933	346 059	228 940	7 111 194
Pieńsk	20 955 848	8 222 114	21 609 628	2 523 688	864 714	-653 780	5 675 855
Polkowice	199 926 808	173 349 160	233 605 774	55 047 896	-583 103	-33 678 965	81 374 685
Prochowice	23 871 657	13 880 194	26 717 671	7 853 211	278 047	-2 846 014	8 358 384
Prusice	27 041 860	11 056 262	28 235 090	10 425 710	3 962 402	-1 193 230	9 830 480
Przemków	31 133 237	16 220 231	38 352 182	17 021 627	2 811 870	-7 218 945	24 804 461
Radków	33 482 487	16 203 077	34 772 358	10 998 329	215 722	-1 289 871	11 147 184
Siechnice	55 332 337	37 520 441	66 411 693	17 598 116	121 176	-11 079 356	29 892 978
Sobótka	34 574 788	18 981 507	36 613 790	9 306 425	-712 926	-2 039 002	2 645 000
Stronie Śląskie	24 200 047	8 406 736	27 693 175	13 380 702	1 291 131	-3 493 129	8 382 009
Strzegom	72 654 477	49 748 605	81 434 217	24 357 795	9 369 739	-8 779 740	31 353 169
Strzelin	56 183 990	32 411 871	74 662 483	24 881 919	1 514 040	-18 478 493	25 588 536
Syców	40 587 439	22 447 968	41 170 326	8 968 574	1 072 920	-582 887	14 893 300
Szczytna	20 951 664	9 228 461	27 598 302	9 569 885	-2 772 435	-6 646 638	13 814 161
Ścinawa	24 220 315	10 576 490	27 249 010	4 861 903	563 011	-3 028 695	12 642 443
Środa Śląska	50 122 681	30 875 740	52 446 152	9 670 544	3 702 038	-2 323 471	20 893 275
Świerzawa	19 878 906	6 553 608	23 755 382	6 366 916	1 166 378	-3 876 476	8 103 845
Trzebnica	68 226 983	39 137 937	77 232 909	34 334 769	4 877 495	-9 005 926	30 664 545
Twardogóra	39 154 756	18 605 307	44 808 881	20 102 199	4 431 456	-5 654 126	10 777 930
Wąsosz	25 837 010	8 625 915	24 083 089	4 912 382	241 015	1 753 921	4 661 805
Węglińiec	21 537 224	7 966 552	24 576 973	5 455 081	1 028 915	-3 039 749	10 053 668
Wiązów	23 029 730	8 623 658	28 148 587	9 620 501	834 784	-5 118 858	12 520 557
Wleń	11 427 841	4 304 425	16 950 221	6 300 522	-476 891	-5 522 380	5 776 689
Wolów	53 534 245	24 421 485	56 512 954	11 231 719	2 798 365	-2 978 709	29 192 636
Ząbkowice Śląskie	48 991 071	29 495 628	56 692 344	8 394 101	-1 659 660	-7 701 273	17 062 807
Ziębice	43 571 999	15 729 711	47 555 450	10 522 413	470 468	-3 983 451	11 388 045
Złoty Stok	13 309 945	5 150 999	15 234 918	3 659 260	195 578	-1 924 973	5 111 090
Żarów	28 801 850	18 492 631	28 084 670	1 833 150	1 247 249	717 180	15 115 033
Żmigród	41 159 193	17 888 762	42 920 607	7 288 456	-591 834	-1 761 415	20 856 041

* Różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi.

Zestawienie 2

**WYKONANIE BUDŻETÓW W JST WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO W ROKU 2010
— W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA (w zł)**

Jednostki samorządu terytorialnego	DOCHODY				WYDATKI			WYNIK BUDŻETU
	ogółem	z tego		w tym dochody własne	ogółem	z tego		
		bieżące	majątkowe			bieżące	majątkowe	
JST WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO OGÓŁEM	4 443	3 820	623	2 468	4 875	3 680	1 196	-433
Dolnośląskie województwo samorządowe	352	296	57	185	453	287	166	-101
Powiaty ziemskie	927	850	77	266	977	845	131	-50
bolesławiecki	789	664	125	239	875	651	224	-86
dzierżonowski	1 133	1 091	42	218	1 138	1 068	69	-5
głogowski	1 074	1 018	56	357	1 067	962	105	7
górowski	1 031	982	49	177	1 009	958	52	22
jaworski	1 022	929	93	169	1 152	959	193	-130
jeleniogórski	1 115	1 016	98	332	1 044	980	64	71
kamiennogórski	963	933	30	183	912	855	56	51
kłodzki	962	883	79	260	974	899	75	-12
legnicki	1 000	892	108	361	1 078	955	123	-78
lubański	1 095	1 049	46	196	1 096	1 037	59	-1
lubiński	980	875	104	351	1 216	950	265	-236
lwówecki	1 060	990	69	218	1 022	942	80	38
milicki	1 266	1 101	165	305	1 294	1 074	220	-28
oleśnicki	870	792	78	224	955	746	208	-85
oławski	737	713	24	257	813	683	130	-76
polkowicki	789	714	76	452	895	714	180	-105
strzebiński	1 105	894	211	164	1 178	901	277	-74
średzki	712	581	131	284	776	631	146	-65
świdnicki	793	729	64	255	888	762	126	-95
trzebnicki	794	713	81	261	1 008	660	348	-214
wałbrzyski	707	688	19	198	704	680	23	3
wolowski	1 462	1 380	83	219	1 567	1 462	104	-104
wrocławski	735	643	92	343	677	612	65	58
ząbkowicki	1 185	1 039	146	277	1 239	1 056	183	-53
zgorzelecki	836	808	28	337	879	776	102	-43
zlotoryjski	954	848	106	171	978	850	128	-24
Miasta na prawach powiatu	4 665	3 840	825	3 259	4 872	3 692	1 179	-207
Jelenia Góra	3 713	3 179	534	1 855	3 817	3 154	663	-104
Legnica	3 337	3 072	264	1 725	3 780	3 180	600	-443
Wrocław	5 010	4 054	956	3 698	5 192	3 848	1 344	-182
Gminy ogółem	2 935	2 549	386	1 629	3 266	2 428	838	-332
Gminy miejskie	2 711	2 358	353	1 666	3 082	2 319	763	-371
Bielawa	2 676	2 323	352	1 238	3 178	2 325	853	-502
Boguszów-Gorce	2 570	2 298	272	1 183	2 889	2 265	624	-319
Bolesławiec	3 007	2 388	619	1 883	3 763	2 256	1 506	-756
Chojnów	2 332	2 079	253	1 048	2 607	1 928	679	-274
Duszniki-Zdrój	3 279	2 738	542	1 808	3 589	2 652	938	-310
Dzierżoniów	2 646	2 302	344	1 521	2 762	2 235	526	-116
Głogów	3 001	2 678	322	2 076	3 224	2 420	804	-223
Jawor	2 479	2 206	273	1 350	2 915	2 131	784	-436
Jedlina-Zdrój	2 944	2 325	619	1 274	3 366	2 338	1 028	-422
Kamienna Góra	2 336	2 133	203	1 301	2 535	2 136	399	-199
Karpacz	6 730	3 409	3 320	5 715	7 026	4 319	2 707	-296

Jednostki samorządu terytorialnego	DOCHODY				WYDATKI			WYNIK BUDŻETU
	ogółem	z tego		w tym dochody własne	ogółem	z tego		
		bieżące	majątkowe			bieżące	majątkowe	
Kłodzko	2 750	2 350	400	1 673	3 342	2 528	814	-591
Kowary	2 111	1 971	139	1 115	2 489	2 042	447	-378
Kudowa-Zdrój	3 126	2 225	901	1 425	3 488	2 238	1 250	-362
Lubań	2 686	2 353	333	1 835	2 822	2 312	509	-135
Lubin	2 859	2 812	48	2 136	3 585	2 562	1 023	-725
Nowa Ruda	2 281	1 905	376	1 169	2 575	1 913	662	-294
Oleśnica	2 564	2 175	389	1 560	2 809	1 845	964	-245
Olawa	2 655	2 306	349	1 814	2 859	2 086	773	-204
Piechowice	2 692	2 543	149	1 471	2 957	2 654	303	-265
Pieszycy	2 197	1 775	422	836	2 574	1 888	686	-377
Piława Górna	2 558	2 382	176	1 228	2 778	2 079	699	-220
Polanica-Zdrój	4 346	2 393	1 952	1 758	5 032	2 473	2 559	-687
Szczawno-Zdrój	5 270	2 860	2 410	3 810	5 605	3 850	1 754	-335
Szklarska Poręba	3 987	2 697	1 290	2 888	4 186	3 385	800	-199
Świdnica	2 294	2 030	264	1 484	2 665	2 021	644	-371
Świebodzice	2 450	2 245	205	1 652	2 750	2 169	581	-300
Świeradów-Zdrój	5 001	3 770	1 231	2 426	5 997	3 701	2 295	-995
Wałbrzych	2 582	2 398	184	1 591	2 864	2 514	350	-282
Wojcieszów	3 702	2 351	1 351	1 103	3 862	2 097	1 765	-160
Zawidów	2 769	2 347	422	1 317	3 536	2 300	1 236	-766
Zgorzelec	2 135	1 995	140	1 347	2 456	2 099	357	-321
Złotoryja	2 675	2 292	384	1 494	3 000	2 447	553	-325
Gminy wiejskie	3 129	2 681	448	1 547	3 404	2 448	955	-275
Bolesławiec	2 298	2 252	46	1 469	2 390	1 674	716	-92
Borów	2 297	2 250	46	942	2 797	2 205	593	-501
Chojnów	2 595	2 142	453	1 217	2 761	2 006	755	-166
Cieplowody	2 295	2 213	83	976	3 880	2 309	1 571	-1 584
Cieszków	2 846	2 610	236	790	3 177	2 708	470	-331
Czarny Bór	3 290	3 068	222	1 796	3 351	2 731	621	-61
Czernica	2 951	2 681	271	1 754	3 025	2 586	439	-74
Długolęka	3 649	2 865	785	2 230	3 591	2 163	1 428	58
Dobromierz	2 771	2 320	451	1 440	3 257	2 269	987	-485
Dobroszyce	2 816	2 156	659	903	2 898	1 924	975	-83
Domaniów	2 321	2 195	127	869	2 443	2 321	123	-122
Dziadowa Kłoda	3 166	2 615	551	698	3 764	2 707	1 057	-598
Dzierżoniów	2 612	2 280	333	1 263	2 729	2 158	572	-117
Gaworzycy	2 899	2 536	363	760	2 914	2 219	695	-15
Głogów	3 213	2 814	399	1 864	3 248	2 706	542	-35
Grębocice	5 334	5 101	234	3 813	5 599	3 779	1 820	-265
Gromadka	3 200	2 794	406	1 363	3 777	2 816	961	-577
Janowice Wielkie	2 279	2 140	140	1 014	2 939	2 208	731	-660
Jemielno	3 542	3 126	416	898	3 991	3 335	657	-449
Jerzmanowa	5 563	5 329	233	4 350	5 545	3 992	1 553	17
Jeżów Sudecki	2 317	2 218	100	1 198	2 359	1 906	454	-42
Jordanów Śląski	3 913	2 657	1 257	2 472	4 132	2 096	2 036	-219
Kamieniec Ząbkowicki	2 546	2 326	220	1 306	2 536	2 236	300	10
Kamienna Góra	2 908	2 559	349	1 313	2 853	2 320	533	54
Kłodzko	3 012	2 317	695	935	3 746	2 454	1 292	-733
Kobierzyce	5 723	5 263	460	4 782	5 365	3 437	1 928	358
Kondratowice	2 989	2 412	577	1 118	2 885	2 300	584	104
Kostomłoty	2 730	2 186	543	950	3 036	2 162	874	-306
Kotla	2 805	2 615	190	1 075	3 077	2 629	448	-272
Krośnice	3 261	2 611	650	1 619	3 137	2 398	739	125

Jednostki samorządu terytorialnego	DOCHODY				WYDATKI			WYNIK BUDŻETU
	ogółem	z tego		w tym dochody własne	ogółem	z tego		
		bieżące	majątkowe			bieżące	majątkowe	
Krotoszyce	3 090	2 930	160	1 789	3 703	2 851	852	-614
Kunice	2 980	2 915	66	1 902	3 038	2 671	367	-58
Legnickie Pole	4 378	2 949	1 429	2 868	4 262	2 869	1 393	116
Lewin Kłodzki	4 798	3 003	1 796	1 844	6 179	3 127	3 052	-1 381
Lubań	3 069	2 438	631	1 137	3 568	2 321	1 248	-499
Lubin	3 437	3 078	360	2 533	3 500	2 890	610	-63
Łagiewniki	2 233	2 155	78	856	2 542	2 068	474	-309
Malczyce	2 642	2 139	504	1 292	2 450	1 927	523	193
Marcinowice	2 841	2 350	491	1 067	3 861	2 272	1 589	-1 020
Marciszów	3 105	2 658	447	1 416	3 642	2 346	1 296	-537
Męcinka	3 453	2 521	932	1 455	4 416	2 393	2 024	-963
Mietków	2 521	2 406	115	1 435	3 406	2 301	1 105	-885
Miękinia	3 130	2 461	668	1 752	3 225	2 157	1 068	-96
Miłkowice	2 455	2 253	202	1 083	2 861	2 239	622	-406
Mściwojów	3 255	2 185	1 070	1 608	3 451	2 378	1 073	-197
Mysłakowice	3 101	2 740	361	1 479	3 294	2 640	654	-193
Niechłów	2 885	2 576	309	758	3 583	2 615	967	-697
Nowa Ruda	2 482	2 216	266	868	2 933	2 250	683	-451
Oleśnica	2 537	2 242	294	1 181	3 107	2 143	964	-571
Olawa	2 881	2 527	354	1 670	3 012	2 196	816	-131
Osiecznica	3 506	3 151	355	1 759	4 781	2 593	2 188	-1 276
Paszowice	2 443	2 182	261	897	3 066	2 261	805	-623
Pęcław	4 266	3 762	504	1 056	4 372	3 494	878	-106
Pielgrzymka	3 787	3 015	772	940	4 032	2 753	1 279	-244
Platerówka	2 650	2 510	140	1 298	2 637	2 338	299	13
Podgórzyn	2 654	2 474	180	1 370	3 085	2 545	540	-431
Przeworno	2 703	2 377	327	838	2 960	2 269	690	-256
Radwanice	4 954	2 980	1 974	1 569	4 454	2 754	1 701	500
Rudna	5 496	4 770	726	4 266	5 565	4 212	1 353	-69
Ruja	2 600	2 511	89	844	4 024	2 431	1 593	-1 424
Siekierczyn	2 649	2 551	98	1 273	3 489	2 436	1 053	-840
Stara Kamienica	3 156	2 662	493	929	3 815	2 672	1 143	-659
Stare Bogaczowice	2 564	2 435	129	1 039	2 647	2 093	554	-83
Stoszowice	2 912	2 292	621	1 099	3 365	2 269	1 096	-452
Sulików	3 302	2 947	356	1 428	3 370	2 798	572	-68
Świdnica	3 466	2 494	972	1 285	3 571	2 146	1 425	-105
Udanin	2 949	2 349	599	1 045	3 105	2 405	700	-156
Walim	3 221	2 388	833	1 222	3 714	2 437	1 278	-494
Warta Bolesławska	2 750	2 684	66	1 417	2 839	2 404	435	-89
Wądroże Wielkie	2 601	2 197	404	977	3 175	2 257	918	-574
Wińsko	2 502	2 319	183	714	2 973	2 361	612	-470
Wisznia Mała	2 946	2 444	501	1 487	3 592	2 382	1 211	-647
Zagrodno	2 545	2 518	27	816	3 189	2 427	761	-643
Zawonia	2 645	2 449	196	1 052	2 961	2 168	793	-316
Zgorzelec	3 927	3 354	573	1 815	4 131	3 033	1 098	-204
Złotoryja	3 079	2 523	556	1 314	3 185	2 370	816	-107
Żórawina	2 452	2 183	269	1 347	2 745	2 124	621	-293
Żukowice	3 199	2 573	627	1 163	3 235	2 611	624	-35
Gminy miejsko-wiejskie	3 042	2 664	378	1 648	3 371	2 536	835	-330
Bardo	4 401	2 176	2 225	1 692	6 108	2 240	3 868	-1 707
Bierutów	2 712	2 382	331	1 073	3 110	2 555	556	-398
Bogatynia	7 218	6 592	626	4 825	6 589	5 334	1 255	629
Bolków	2 380	2 009	372	647	2 798	2 103	695	-418

Jednostki samorządu terytorialnego	DOCHODY				WYDATKI			WYNIK BUDŻETU
	ogółem	z tego		w tym dochody własne	ogółem	z tego		
		bieżące	majątkowe			bieżące	majątkowe	
Brzeg Dolny	2 885	2 560	326	2 009	3 235	2 382	853	-350
Bystrzyca Kłodzka	2 432	2 272	160	1 063	3 012	2 457	555	-580
Chocianów	2 196	2 099	97	1 250	2 292	2 033	259	-95
Głuszyca	2 410	2 301	109	991	2 680	2 467	213	-270
Góra	2 581	2 376	205	1 104	3 029	2 417	612	-448
Gryfów Śląski	2 353	2 103	250	840	2 665	2 136	530	-312
Jaworzyna Śląska	2 041	1 887	154	1 034	2 357	1 999	359	-316
Jelcz-Laskowice	2 882	2 831	52	1 592	2 871	2 445	427	11
Kąty Wrocławskie	3 384	3 121	264	2 406	3 865	2 380	1 485	-481
Łądek-Zdrój	2 931	2 394	537	1 136	3 334	2 269	1 065	-403
Leśna	3 213	3 053	161	988	2 946	2 720	227	267
Lubawka	2 576	2 142	434	1 235	3 068	2 086	983	-493
Lubomierz	3 435	3 167	268	865	3 866	3 113	753	-431
Lwówek Śląski	2 315	2 233	82	1 144	2 736	2 088	648	-421
Mieroszów	3 078	2 185	892	1 828	3 018	2 239	779	60
Międzybórz	2 828	2 788	40	1 292	2 975	2 673	302	-147
Międzylesie	2 720	2 369	350	816	3 244	2 544	700	-524
Milicz	2 375	2 247	129	1 057	2 570	2 239	331	-195
Mirsk	3 169	2 525	644	879	3 289	2 375	913	-120
Niemcza	2 594	2 444	150	1 331	3 072	2 598	475	-478
Nowogrodzic	2 430	2 205	225	973	2 591	2 068	523	-161
Oborniki Śląskie	2 212	1 994	219	1 328	2 572	2 077	495	-360
Olszyna	2 996	2 773	223	869	2 961	2 721	240	35
Pieńsk	2 274	2 165	109	892	2 345	2 071	274	-71
Polkowice	7 586	6 753	833	6 578	8 864	6 776	2 089	-1 278
Prochowice	3 132	2 511	620	1 821	3 505	2 475	1 030	-373
Prusice	2 952	2 377	575	1 207	3 082	1 944	1 138	-130
Przemków	3 568	2 767	801	1 859	4 396	2 445	1 951	-827
Radków	3 620	2 594	1 026	1 752	3 760	2 570	1 189	-139
Siechnice	3 591	3 176	415	2 435	4 310	3 168	1 142	-719
Sobótka	2 747	2 113	634	1 508	2 909	2 169	739	-162
Stronie Śląskie	3 100	1 999	1 101	1 077	3 547	1 833	1 714	-447
Strzegom	2 728	2 495	233	1 868	3 058	2 143	915	-330
Strzelin	2 603	2 377	227	1 502	3 459	2 306	1 153	-856
Syców	2 459	2 016	443	1 360	2 494	1 951	543	-35
Szczytna	2 877	2 095	782	1 267	3 789	2 475	1 314	-913
Ścinawa	2 332	2 210	122	1 018	2 623	2 155	468	-292
Środa Śląska	2 598	2 409	189	1 601	2 719	2 217	501	-120
Świerzawa	2 583	2 411	172	851	3 086	2 259	827	-504
Trzebnica	3 041	2 130	912	1 745	3 443	1 912	1 530	-401
Twardogóra	3 039	2 262	778	1 444	3 478	1 918	1 560	-439
Wąsosz	3 497	2 627	870	1 168	3 260	2 595	665	237
Węgliniec	2 503	2 342	161	926	2 856	2 222	634	-353
Wiązów	3 112	2 617	496	1 165	3 804	2 504	1 300	-692
Wleń	2 549	2 269	280	960	3 780	2 375	1 405	-1 232
Wołów	2 368	2 126	241	1 080	2 499	2 003	497	-132
Ząbkowice Śląskie	2 142	2 039	103	1 289	2 478	2 111	367	-337
Ziębice	2 412	2 076	336	871	2 633	2 050	583	-221
Złoty Stok	2 836	2 508	328	1 097	3 246	2 466	780	-410
Żarów	2 328	2 223	105	1 495	2 270	2 122	148	58
Żmigród	2 744	2 336	408	1 193	2 861	2 375	486	-117

Zestawienie 3

**WSKAŹNIKI I RELACJE W BUDŻETACH JST WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
W ROKU 2010 (w %)**

Jednostki samorządu terytorialnego	Wskaźniki udziału		Relacje do wykonanych dochodów					
	dochodów własnych w dochodach ogółem	wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	wyniku budżetu	wyniku bieżącego	łącznej kwoty spłat długu (art.169 u.f.p.)		łącznej kwoty długu (art. 170 u.f.p.)	
					bez uwzględnienia wyłączeń	z uwzględnieniem wyłączeń	bez uwzględnienia wyłączeń	z uwzględnieniem wyłączeń
JST WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO OGÓŁEM	55,6	24,5	-9,7	3,1	7,7	7,0	42,0	37,1
Dolnośląskie województwo samorządowe	52,4	36,7	-28,6	2,5	0,6	0,6	24,0	24,0
Powiaty ziemskie	28,7	13,5	-5,4	0,5	7,1	6,5	33,8	33,1
bolesławiecki	30,2	25,6	-10,9	1,6	1,9	1,9	24,6	24,6
dzierżoniowski	19,2	6,1	-0,4	2,0	5,8	5,8	6,9	6,9
głogowski	33,3	9,9	0,6	5,2	11,4	11,4	18,4	18,4
górowski	17,2	5,1	2,1	2,3	8,9	8,9	23,0	23,0
jaworski	16,6	16,7	-12,7	-2,9	8,6	8,6	41,9	41,9
jeleniogórski	29,8	6,1	6,3	3,2	6,0	6,0	35,0	35,0
kamiennogórski	19,0	6,2	5,3	8,1	4,1	4,1	22,9	22,9
klodzki	27,0	7,7	-1,2	-1,7	7,9	7,9	40,7	39,8
legnicki	36,1	11,4	-7,8	-6,2	11,0	4,5	43,0	33,5
lubański	17,9	5,4	-0,1	1,0	6,2	6,2	38,1	38,1
lubiński	35,9	21,8	-24,1	-7,7	5,0	5,0	53,4	53,4
lwówecki	20,6	7,9	3,6	4,6	4,6	4,6	29,1	29,1
milicki	24,1	17,0	-2,2	2,1	8,2	8,2	32,5	32,5
oleśnicki	25,7	21,8	-9,8	5,2	6,6	6,6	52,9	52,9
oławski	34,8	16,0	-10,3	4,1	1,8	1,8	16,8	16,8
polkowicki	57,3	20,2	-13,3	-0,1	0,0	0,0	12,3	12,3
strzeliński	14,9	23,5	-6,7	-0,7	4,7	4,7	37,3	32,9
średzki	39,9	18,8	-9,1	-7,0	12,3	5,3	33,6	33,6
świdnicki	32,2	14,2	-12,0	-4,2	11,1	11,1	45,5	45,5
trzebnicki	32,8	34,5	-27,0	6,6	2,2	2,2	37,0	37,0
wałbrzyski	28,0	3,3	0,4	1,0	12,3	12,3	33,6	33,6
wolowski	15,0	6,7	-7,1	-5,7	4,7	4,7	29,0	29,0
wrocławski	46,7	9,5	7,9	4,2	6,1	6,1	36,8	36,8
ząbkowicki	23,4	14,8	-4,5	-1,4	10,4	4,0	44,2	37,6
zgorzelecki	40,3	11,7	-5,2	3,8	4,5	4,5	22,6	22,6
złotoryjski	18,0	13,1	-2,6	-0,2	9,5	9,5	49,4	49,4
Miasta na prawach powiatu	69,9	24,2	-4,4	3,2	12,2	11,5	57,7	48,2
Jelenia Góra	50,0	17,4	-2,8	0,7	5,8	4,4	38,9	18,8
Legnica	51,7	15,9	-13,3	-3,2	4,0	4,0	47,2	47,2
Wrocław	73,8	25,9	-3,6	4,1	13,8	13,0	60,7	51,3
Gminy ogółem	55,5	25,7	-11,3	4,1	6,3	5,5	37,5	33,4
Gminy miejskie	61,4	24,8	-13,7	1,4	6,5	5,9	42,7	38,6
Bielawa	46,3	26,8	-18,8	-0,1	3,8	3,8	40,9	40,9
Boguszów-Gorce	46,0	21,6	-12,4	1,3	3,6	3,6	21,2	21,2
Bolesławiec	62,6	40,0	-25,1	4,4	4,2	2,9	50,9	41,4
Chojnów	44,9	26,1	-11,8	6,5	3,4	3,4	20,3	20,3
Duszniki-Zdrój	55,1	26,1	-9,5	2,6	11,0	10,6	53,2	53,2
Dzierżoniów	57,5	19,1	-4,4	2,5	7,1	7,1	49,2	49,2
Głogów	69,2	24,9	-7,4	8,6	5,6	5,6	34,0	34,0
Jawor	54,4	26,9	-17,6	3,0	5,3	5,3	43,2	43,2
Jedlina Zdrój	43,3	30,5	-14,3	-0,4	5,8	5,8	54,8	39,7
Kamienna Góra	55,7	15,7	-8,5	-0,1	5,9	5,9	45,0	45,0
Karpacz	84,9	38,5	-4,4	-13,5	5,0	4,1	38,7	24,4

Jednostki samorządu terytorialnego	Wskaźniki udziału		Relacje do wykonanych dochodów					
	dochodów własnych w dochodach ogółem	wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	wyniku budżetu	wyniku bieżącego	łącznej kwoty spłat długu (art.169 u.f.p.)		łącznej kwoty długu (art. 170 u.f.p.)	
					bez uwzględnienia wyłączeń	z uwzględnieniem wyłączeń	bez uwzględnienia wyłączeń	z uwzględnieniem wyłączeń
Kłodzko	60,8	24,4	-21,5	-6,5	8,9	8,6	64,0	51,5
Kowary	52,8	17,9	-17,9	-3,3	0,0	0,0	21,6	21,6
Kudowa-Zdrój	45,6	35,8	-11,6	-0,4	14,3	4,8	54,8	37,7
Lubań	68,3	18,1	-5,0	1,5	9,6	9,6	46,4	46,4
Lubin	74,7	28,5	-25,4	8,7	3,6	3,6	44,1	44,1
Nowa Ruda	51,2	25,7	-12,9	-0,3	11,8	8,7	60,6	51,3
Oleśnica	60,9	34,3	-9,5	12,9	0,4	0,4	19,3	19,3
Olawa	68,3	27,0	-7,7	8,3	4,6	4,6	31,6	31,6
Piechowice	54,6	10,2	-9,8	-4,1	9,3	8,4	36,8	30,2
Pieszycy	38,1	26,7	-17,2	-5,1	9,1	9,1	38,7	38,7
Piława Góra	48,0	25,2	-8,6	11,8	4,1	4,1	16,3	16,3
Polanica-Zdrój	40,4	50,9	-15,8	-1,8	2,6	2,6	26,8	13,1
Szczawno-Zdrój	72,3	31,3	-6,4	-18,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Szklarska Poręba	72,5	19,1	-5,0	-17,3	10,0	5,6	34,6	32,3
Świdnica	64,7	24,2	-16,2	0,4	6,0	6,0	48,5	48,5
Świebodzice	67,4	21,1	-12,3	3,1	6,5	6,5	32,0	32,0
Świeradów-Zdrój	48,5	38,3	-19,9	1,4	23,2	4,8	61,6	37,0
Wałbrzych	61,6	12,2	-10,9	-4,5	11,1	11,1	54,1	43,6
Wojcieszów	29,8	45,7	-4,3	6,9	3,1	2,9	14,9	6,4
Zawidów	47,5	35,0	-27,7	1,7	7,4	6,8	57,2	16,1
Zgorzelec	63,1	14,5	-15,0	-4,9	6,0	6,0	44,1	44,1
Złotoryja	55,9	18,4	-12,1	-5,8	6,8	6,8	50,8	50,8
Gminy wiejskie	49,4	28,1	-8,8	7,4	5,1	4,7	29,9	25,7
Bolesławiec	63,9	29,9	-4,0	25,1	5,0	5,0	4,8	4,8
Borów	41,0	21,2	-21,8	2,0	2,3	2,3	30,7	8,4
Chojnów	46,9	27,3	-6,4	5,2	5,5	5,5	36,8	32,9
Ciepłowody	42,5	40,5	-69,0	-4,2	6,2	6,2	70,0	0,0
Cieszków	27,8	14,8	-11,6	-3,4	3,5	2,2	50,8	50,8
Czarny Bór	54,6	18,5	-1,9	10,2	0,0	0,0	0,8	0,0
Czernica	59,4	14,5	-2,5	3,2	4,7	4,7	21,5	21,5
Długoleka	61,1	39,8	1,6	19,2	3,4	3,4	23,9	23,9
Dobromierz	52,0	30,3	-17,5	1,8	2,3	2,3	35,0	35,0
Dobroszyce	32,1	33,6	-2,9	8,3	7,4	1,7	29,1	0,0
Domaniów	37,5	5,0	-5,3	-5,4	9,7	9,7	33,6	33,6
Dziadowa Kłoda	22,1	28,1	-18,9	-2,9	6,7	6,7	49,3	49,3
Dzierżoniów	48,3	20,9	-4,5	4,7	6,7	6,7	35,1	35,1
Gaworzyce	26,2	23,9	-0,5	10,9	4,6	4,6	33,6	33,6
Głogów	58,0	16,7	-1,1	3,4	4,1	4,1	26,3	24,9
Grębocice	71,5	32,5	-5,0	24,8	0,2	0,2	0,0	0,0
Gromadka	42,6	25,4	-18,0	-0,7	3,9	3,9	36,7	18,5
Janowice Wielkie	44,5	24,9	-28,9	-3,0	14,7	14,7	66,4	51,5
Jemielno	25,3	16,5	-12,7	-5,9	5,2	5,2	36,5	34,1
Jerzmanowa	78,2	28,0	0,3	24,0	4,9	4,9	32,4	32,4
Jeżów Sudecki	51,7	19,2	-1,8	13,5	4,2	4,2	14,9	11,2
Jordanów Śląski	63,2	49,3	-5,6	14,3	0,8	0,8	31,2	31,2
Kamieniec Ząbkowicki	51,3	11,8	0,4	3,5	0,9	0,9	2,0	2,0
Kamienna Góra	45,2	18,7	1,9	8,2	2,0	2,0	8,3	8,3
Kłodzko	31,0	34,5	-24,3	-4,5	7,6	1,8	47,0	47,0
Kobierzyce	83,6	35,9	6,3	31,9	2,7	2,7	9,5	9,5
Kondratowice	37,4	20,3	3,5	3,7	0,3	0,3	0,3	0,3
Kostomłoty	34,8	28,8	-11,2	0,9	5,5	5,5	29,4	21,3
Kotla	38,3	14,6	-9,7	-0,5	6,2	6,2	37,6	34,2
Krośnice	49,6	23,6	3,8	6,5	8,3	8,3	73,7	73,7

Jednostki samorządu terytorialnego	Wskaźniki udziału		Relacje do wykonanych dochodów					
	dochodów własnych w dochodach ogółem	wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	wyniku budżetu	wyniku bieżącego	łącznej kwoty spłat długu (art.169 u.f.p.)		łącznej kwoty długu (art. 170 u.f.p.)	
					bez uwzględnienia wyłączeń	z uwzględnieniem wyłączeń	bez uwzględnienia wyłączeń	z uwzględnieniem wyłączeń
Krotoszyce	57,9	23,0	-19,9	2,5	5,1	5,1	36,2	21,4
Kunice	63,8	12,1	-1,9	8,2	7,5	7,5	19,3	19,3
Legnickie Pole	65,5	32,7	2,6	1,8	11,1	11,1	26,9	26,9
Lewin Kłodzki	38,4	49,4	-28,8	-2,6	6,4	6,4	55,3	3,6
Lubań	37,1	35,0	-16,3	3,8	2,6	2,6	21,3	14,6
Lubin	73,7	17,4	-1,8	5,5	4,2	4,2	19,5	19,5
Łagiewniki	38,3	18,6	-13,9	3,9	1,9	1,9	12,7	2,2
Malczyce	48,9	21,3	7,3	8,0	16,2	3,9	27,7	27,7
Marcinowice	37,5	41,2	-35,9	2,8	2,5	2,5	42,9	0,0
Marciszów	45,6	35,6	-17,3	10,0	4,7	4,7	44,2	34,3
Męcinka	42,1	45,8	-27,9	3,7	6,4	6,4	68,8	59,0
Mietków	56,9	32,4	-35,1	4,2	2,4	2,4	35,0	8,8
Miękinia	56,0	33,1	-3,1	9,7	1,2	1,2	21,0	21,0
Milkowice	44,1	21,8	-16,5	0,6	10,5	10,5	52,1	39,6
Mściwojów	49,4	31,1	-6,0	-5,9	6,3	6,3	56,2	38,0
Mysłakowice	47,7	19,9	-6,2	3,2	3,4	3,4	16,6	8,5
Niechlów	26,3	27,0	-24,2	-1,4	2,9	2,9	35,6	35,6
Nowa Ruda	35,0	23,3	-18,2	-1,4	4,3	4,3	53,2	50,1
Oleśnica	46,6	31,0	-22,5	3,9	7,3	7,3	54,8	54,8
Olawa	58,0	27,1	-4,5	11,5	9,2	9,2	53,8	53,8
Osiecznica	50,2	45,8	-36,4	15,9	2,5	2,5	23,7	23,7
Paszowice	36,7	26,3	-25,5	-3,2	4,5	4,5	44,8	44,1
Pęcław	24,8	20,1	-2,5	6,3	7,7	7,7	37,2	37,2
Pielgrzymka	24,8	31,7	-6,5	6,9	3,7	3,7	27,8	27,8
Platerówka	49,0	11,3	0,5	6,5	1,6	1,6	9,9	4,2
Podgórzyn	51,6	17,5	-16,2	-2,7	8,0	6,8	48,3	38,5
Przeworno	31,0	23,3	-9,5	4,0	1,9	1,9	9,7	9,7
Radwanice	31,7	38,2	10,1	4,6	24,6	24,6	23,7	23,7
Rudna	77,6	24,3	-1,3	10,1	0,0	0,0	0,6	0,6
Ruja	32,5	39,6	-54,8	3,1	5,7	5,7	59,5	9,1
Siekierczyn	48,1	30,2	-31,7	4,4	3,6	3,6	45,4	12,5
Stara Kamienica	29,4	30,0	-20,9	-0,3	4,2	4,2	48,6	22,7
Stare Bogaczowice	40,5	20,9	-3,2	13,3	1,9	1,9	20,4	20,4
Stoszowice	37,7	32,6	-15,5	0,8	10,5	10,5	46,3	46,3
Sulików	43,2	17,0	-2,1	4,5	4,6	1,3	28,8	28,8
Świdnica	37,1	39,9	-3,0	10,0	7,4	7,4	35,2	30,7
Udanin	35,4	22,5	-5,3	-1,9	12,6	12,6	28,0	28,0
Walim	38,0	34,4	-15,3	-1,5	4,1	4,1	35,5	25,7
Warta Bolesławecka	51,5	15,3	-3,2	10,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Wądroże Wielkie	37,6	28,9	-22,1	-2,3	7,9	7,4	45,6	45,6
Wińsko	28,5	20,6	-18,8	-1,7	5,2	5,2	35,7	35,7
Wisznia Mała	50,5	33,7	-22,0	2,1	5,1	5,1	46,4	46,4
Zagrodno	32,1	23,9	-25,3	3,6	1,4	1,4	13,0	12,8
Zawonia	39,8	26,8	-12,0	10,6	1,2	1,2	15,6	15,6
Zgorzelec	46,2	26,6	-5,2	8,2	4,0	4,0	32,7	31,3
Złotoryja	42,7	25,6	-3,5	5,0	8,4	8,4	28,6	26,8
Żórawina	55,0	22,6	-12,0	2,4	8,5	8,5	47,7	47,7
Żukowice	36,3	19,3	-1,1	-1,2	4,3	4,3	26,2	26,2
Gminy miejsko-wiejskie	54,2	24,8	-10,8	4,2	7,0	5,7	38,2	34,1
Bardo	38,4	63,3	-38,8	-1,5	1,3	0,7	46,9	0,0
Bierutów	39,6	17,9	-14,7	-6,4	11,8	11,8	57,6	57,6
Bogatynia	66,8	19,0	8,7	17,4	4,1	4,1	16,7	16,7
Bolków	27,2	24,8	-17,6	-4,0	5,9	5,9	47,4	42,9

Jednostki samorządu terytorialnego	Wskaźniki udziału		Relacje do wykonanych dochodów					
	dochodów własnych w dochodach ogółem	wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	wyniku budżetu	wyniku bieżącego	łącznej kwoty spłat długu (art.169 u.f.p.)		łącznej kwoty długu (art. 170 u.f.p.)	
					bez uwzględnienia wyłączeń	z uwzględnieniem wyłączeń	bez uwzględnienia wyłączeń	z uwzględnieniem wyłączeń
Brzeg Dolny	69,6	26,4	-12,1	6,2	4,2	4,1	26,3	22,4
Bystrzyca Kłodzka	43,7	18,4	-23,8	-7,6	7,8	3,1	57,4	45,8
Chocianów	56,9	11,3	-4,3	3,0	7,6	7,6	61,8	59,9
Gluszyca	41,1	7,9	-11,2	-6,9	8,0	8,0	41,0	41,0
Góra	42,8	20,2	-17,4	-1,6	9,2	9,2	34,6	34,6
Gryfów Śląski	35,7	19,9	-13,3	-1,4	6,1	5,7	47,4	46,3
Jaworzyna Śląska	50,6	15,2	-15,5	-5,4	7,5	7,5	54,4	54,4
Jelcz-Laskowice	55,2	14,9	0,4	13,4	5,7	5,7	20,4	20,4
Kąty Wrocławskie	71,1	38,4	-14,2	21,9	1,6	1,6	17,8	13,7
Łądek-Zdrój	38,8	32,0	-13,8	4,3	9,9	9,0	57,5	44,2
Leśna	30,8	7,7	8,3	10,4	5,7	5,7	20,2	20,2
Lubawka	48,0	32,0	-19,1	2,2	12,9	1,5	33,6	16,7
Lubomierz	25,2	19,5	-12,6	1,6	4,2	4,2	31,7	31,7
Lwówek Śląski	49,4	23,7	-18,2	6,2	5,6	5,6	49,0	49,0
Mieroszów	59,4	25,8	1,9	-1,7	12,5	12,5	35,2	35,2
Międzybórz	45,7	10,2	-5,2	4,1	2,5	2,5	19,8	9,1
Międzylesie	30,0	21,6	-19,3	-6,4	6,6	3,8	45,4	7,9
Milicz	44,5	12,9	-8,2	0,3	9,1	9,1	52,6	52,6
Mirsk	27,8	27,8	-3,8	4,7	2,3	2,3	21,5	10,6
Niemcza	51,3	15,4	-18,4	-5,9	2,1	2,1	24,7	0,1
Nowogrodziec	40,0	20,2	-6,6	5,6	6,9	6,9	19,7	19,7
Oborniki Śląskie	60,0	19,3	-16,3	-3,8	8,0	8,0	47,7	47,7
Olszyna	29,0	8,1	1,2	1,7	3,7	3,7	35,9	35,9
Pieńsk	39,2	11,7	-3,1	4,1	4,3	3,5	27,1	25,5
Polkowice	86,7	23,6	-16,8	-0,3	6,6	6,6	40,7	40,7
Prochowice	58,1	29,4	-11,9	1,2	7,0	7,0	35,0	35,0
Prusice	40,9	36,9	-4,4	14,7	6,2	6,2	36,4	21,6
Przemków	52,1	44,4	-23,2	9,0	14,8	11,2	79,7	67,6
Radków	48,4	31,6	-3,9	0,6	4,7	3,3	33,3	13,1
Siechnice	67,8	26,5	-20,0	0,2	6,5	6,5	54,0	54,0
Sobótka	54,9	25,4	-5,9	-2,1	3,0	3,0	7,7	7,7
Stronie Śląskie	34,7	48,3	-14,4	5,3	6,4	6,4	34,6	34,6
Strzegom	68,5	29,9	-12,1	12,9	5,1	5,1	43,2	42,4
Strzelin	57,7	33,3	-32,9	2,7	3,3	3,3	45,5	45,5
Syców	55,3	21,8	-1,4	2,6	24,5	5,9	36,7	25,8
Szczytna	44,0	34,7	-31,7	-13,2	5,7	5,7	65,9	34,3
Ścinawa	43,7	17,8	-12,5	2,3	9,1	9,1	52,2	52,2
Środa Śląska	61,6	18,4	-4,6	7,4	5,6	5,6	41,7	41,7
Świerzawa	33,0	26,8	-19,5	5,9	10,0	9,5	40,8	33,1
Trzebnica	57,4	44,5	-13,2	7,1	12,1	2,2	44,9	42,5
Twardogóra	47,5	44,9	-14,4	11,3	9,1	9,1	27,5	20,7
Wąsosz	33,4	20,4	6,8	0,9	21,0	4,8	18,0	18,0
Węglińiec	37,0	22,2	-14,1	4,8	9,7	9,7	46,7	46,7
Wiązów	37,4	34,2	-22,2	3,6	5,2	5,2	54,4	54,4
Wleń	37,7	37,2	-48,3	-4,2	0,5	0,5	50,5	0,9
Wołów	45,6	19,9	-5,6	5,2	8,5	8,5	54,5	54,5
Ząbkowice Śląskie	60,2	14,8	-15,7	-3,4	4,3	4,3	34,8	32,3
Ziębice	36,1	22,1	-9,1	1,1	4,5	4,5	26,1	26,1
Złoty Stok	38,7	24,0	-14,5	1,5	3,7	2,3	38,4	19,6
Żarów	64,2	6,5	2,5	4,3	8,7	8,7	52,5	52,5
Żmigród	43,5	17,0	-4,3	-1,4	8,5	8,5	50,7	50,7

Analizę sporządziły:

Gabriela Dułęba (cz. 6 i 7)

Magdalena Głowacz (cz. 1, 10 oraz tabele, rysunki i zestawienia)

Marta Górka (cz. 5)

Joanna Maślanka (cz. 2 i 3)

Ewa Zarzecka (cz. 4, 8 i 9)